

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

15.09.2023

Atzinums Nr. 5-04/8/2023

**par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu derīgo izrakteņu
smilts – grants, smilts un mālsmilts ieguve atradnēs “Pieturdailes”,
“Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā,
Ogres novadā**

Derīgs līdz 2026. gada 15. septembrim

Paredzētās darbības ierosinātājs:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Garkalni VV”, reģistrācijas Nr. 40003579836 (turpmāk – Ierosinātāja), “Garkalnu Olis”, Birzgales pagasts, Ogres novads, LV-5033, elektroniskā pasta adrese: zkg@inbox.lv.

Ziņojuma izstrādātājs:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Vides eksperti”, reģistrācijas numurs 40003820612, juridiskā adrese Ganību dambis 24D, Rīga, LV-1005; elektroniskā pasta adrese: birojs@videseksperti.lv (turpmāk – Izstrādātāja)¹.

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs):

Birojā 2023. gada 24. janvārī iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums par derīgo izrakteņu ieguvi smilts – grants, smilts un mālsmilts ieguve atradnēs “Pieturdailes”, “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā, Ogres novadā. Ziņojuma aktualizētā redakcija Birojā iesniegta 2023. gada 31. martā, 2023. gada 12. jūnijā un 2023. gada 28. jūlijā (turpmāk – Ziņojums).

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

¹ Ierosinātāja ar 2021. gada 3. jūnija Pilnvaru Nr. 3 pilnvarojusi SIA “Vides eksperti” risināt visus jautājumus, kas saistīti ar derīgo izrakteņu ieguves zemes īpašumos “Elksnīši VV” (kadastra Nr. 7444 010 0130), “Līči - I” (kadastra Nr. 7444 010 0124), “Pieturdailes” (kadastra Nr. 7444 010 0146) un “Garkalnu pakalni” (kadastra Nr. 7444 010 0138) Birzgales pagastā, Ķeguma novadā ietekmes uz vidi novērtējumu un visas ar šo procedūru saistītās nepieciešamās darbības, tai skaitā iesniegt un saņemt visa veida dokumentus pašvaldību un valsts iestādēs. Norādāms, ka Pilnvarā Nr. 3 Ierosinātāja nekustamā īpašuma “Pieturdailes” kadastra Nr. 7444 010 0136 vietā norādījusi šī īpašuma sastāvā esošās zemes vienības kadastra apzīmējumu 7444 010 0146.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Derīgo izrakteņu smilts – grants, smilts un mālsmilts ieguve (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Derīgo izrakteņu atradne “*Pieturdailes*” nekustamā īpašumā “*Pieturdailes*” (kadastra Nr. 7444 010 0136, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7444 010 0146), derīgo izrakteņu atradne “*Elksnīši VV*” nekustamā īpašumā “*Elksnīši VV*” (kadastra Nr. 7444 010 0130, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7444 010 0026), derīgo izrakteņu atradne “*Garkalni - Līči*” nekustamā īpašumā “*Līči - I*” (kadastra Nr. 7444 010 0124, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7444 010 0124) un derīgo izrakteņu atradne “*Garkalnu pakalni*” nekustamā īpašumā “*Garkalnu pakalni*” (kadastra Nr. 7444 010 0138, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7444 010 0148), Birzgales pagastā, Ogres novadā (turpmāk visi īpašumi kopā saukti - Darbības vieta)².

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) objekts ir smilts – grants, smilts un mālsmilts (turpmāk – derīgie izrakteņi) ieguve atradnēs “*Pieturdailes*”, “*Elksnīši VV*”, “*Garkalni - Līči*” un “*Garkalnu pakalni*”. Gadā paredzēts iegūt līdz 100 tūkst. m³ derīgo izrakteņu (25 tūkst. m³ derīgo izrakteņu no katras atradnes). Atradnēm “*Pieturdailes*”, “*Garkalni - Līči*” un “*Elksnīši VV*” ir izsniegtas derīgo izrakteņu atradņu pases un ieguves limiti³, bet atradnei “*Garkalnu pakalni*” nav veikta ģeoloģiskā izpēte un saņemta derīgo izrakteņu atradnes pase. Kopējā derīgo izrakteņu krājumu platība, ņemot vērā provizorisko iespējamās derīgo izrakteņu atradnes “*Garkalnu pakalni*” teritorijas laukumu, nepārsniegs 40,7 ha, kopējais derīgo izrakteņu apjoms – 2,486 milj. m³ (Ziņojuma 1.1.2.tabula).
- 3.1.2. VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisija atradnē “*Elksnīši VV*” (11,33 ha platībā⁴) ir akceptējusi⁵ A kategorijas smilts-grants krājumus 577,89 tūkst. m³, t.sk. 383,15 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa apjomā un smilts krājumus 25,50 tūkst. m³, t.sk. 0,19 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa apjomā. Atradnē “*Garkalni-Līči*” (3,869 ha platībā) LVĢMC Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisija ir akceptējusi⁶ A kategorijas smilts – grants krājumus 171,89 tūkst. m³, t.sk. 61,20 tūkst. m³ zem gruntsūdens līmeņa apjomā un smilts krājumus 21,15 tūkst. m³ virs gruntsūdens līmeņa apjomā. Atradnē “*Pieturdailes*” (5,5 ha platībā) LVĢMC Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisija ir akceptējusi⁷ A kategorijas smilts – grants krājumus

² Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu (pieņemts 2020. gada 10. jūnijā) no 2021. gada 1. jūlija Ogres novada administratīvajā teritorijā ietilpst Ķeguma novada Birzgales pagasta administratīvā teritorija.

³ Ziņojuma 3., 4. un 5. pielikums.

⁴ Saskaņā ar Valsts zemes dienesta datu publicēšanas portāla www.kadastra.lv informāciju īpašuma “*Elksnīši VV*” zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 7444 010 0026 platība, kurā atrodas atradne “*Elksnīši VV*” ir 11,2 ha (informācija skatīta 14.07.2023.).

⁵ LVĢMC 2018. gada 27. aprīļa izraksts no Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes protokola Nr. 30 (Ziņojuma 3. pielikums).

⁶ LVĢMC 2018. gada 25. janvāra izraksts no Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes protokola Nr. 44 (Ziņojuma 4. pielikums).

⁷ LVĢMC 2019. gada 18. oktobra izraksts no Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes protokola Nr. 59 (Ziņojuma 5. pielikums).

55,54 tūkst. m³, smilts krājumus 119,91 tūkst. m³ un mālsmilts krājumus 14,30 tūkst. m³ apjomā.

- 3.1.3. Atradnē “*Elksnīši VV*” segkārtu⁸ 11,18 ha platībā veido augsne, kūdraina augsne un smilšakmens. Segkārtas biezums ir 0 – 1,2 m. Aprēķinātais segkārtas apjoms ir 45,39 tūkst. m³, t.sk. aprēķinātais augsnes apjoms ir 41,39 tūkst. m³ pēc virsmu metodes. Atradnē “*Garkalni-Līči*” segkārtu 2,02 ha platībā veido augsne un uzbērtā grunts. Segkārtas biezums ir 0 – 3,05 m. Aprēķinātais segkārtas apjoms ir 7,59 tūkst. m³, t.sk. aprēķinātais augsnes apjoms ir 5,91 tūkst. m³ pēc virsmu metodes. Atradnē “*Pieturdailes*” segkārtu 5,45 ha platībā veido augsne. Augsnes biezums 0,2 - 0,4 m. Aprēķinātais segkārtas (augšnes) apjoms pēc vidējā aritmētiskās metodes ir 19,60 tūkst. m³.
- 3.1.4. Tā kā perspektīvās derīgo izrakteņu atradnes “*Garkalnu pakalni*” teritorijā nav veikta ģeoloģiskā izpēte un saņemta derīgo izrakteņu atradnes pase, vērtējot Paredzēto darbību pieņemts, ka tās teritorijā segkārtu, veido augsne un smilšmāla un augsnes maisījums. Kopējais segkārtas noņemšanas apjoms varētu sasniegt ~ 275 tūkst. m³. Derīgā materiāla slāņa biezums, varētu variēt no ~ 7 līdz 8 m, ko veido smilts un smilts – grants. Kopējais derīgo izrakteņu apjoms varētu sasniegt aptuveni 1 milj. 500 tūkst. m³ (smilts aptuveni 700 tūkst. m³, smilts – grants aptuveni 800 tūkst. m³)⁹.
- 3.1.5. Ierosinātāja ir noslēgusi nomas līgumus ar zemes īpašumu “*Elksnīši VV*”, “*Garkalnu pakalni*” un “*Pieturdailes*” īpašnieku, kas ir fiziska persona (2017. gada 16. oktobra Zemes nomas līgums par nekustamā īpašuma “*Elksnīši VV*” (kadastra Nr. 7444 010 0130, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7444 010 0026) iznomāšanu, 2021. gada 3. augusta Zemes nomas līgumu par nekustamā īpašuma “*Garkalnu pakalni*” (kadastra Nr. 7444 010 0138, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7444 010 0148) iznomāšanu un 2021. gada 3. augusta Zemes nomas līgumu par nekustamā īpašuma “*Pieturdailes*” (kadastra Nr. 7444 010 0136, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7444 010 0146) iznomāšanu)¹⁰. Savukārt īpašums “*Līči – I*” pieder Ierosinātājam¹¹.
- 3.1.6. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde¹² (turpmāk – Dienests) ar 2018. gada 23. oktobra ietekmes sākotnējo izvērtējumu Nr. RI18SI0064 (turpmāk – Lēmums Nr. RI18SI0064) piemēroja IVN procedūru Ierosinātājas paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu (smilts-grants un smilts) ieguvei derīgo izrakteņu atradnēs “*Elksnīši VV*” un “*Garkalni – Līči*”. Savukārt 2020. gada 3. februārī Dienests ar ietekmes sākotnējo izvērtējumu Nr. RI20SI0007 (turpmāk – Lēmums Nr. RI20SI0007) piemēroja IVN procedūru Ierosinātājas paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu (smilts-grants, smilts un mālsmilts) ieguvei derīgo izrakteņu atradnē “*Pieturdailes*”.

⁸ Ziņojumā norādīta informācija par segkārtu un augsnes raksturlielumiem, t.sk. apjomiem, atradnēs “*Elksnīši VV*”, “*Garkalni-Līči*” un “*Pieturdailes*” pamatojoties uz Ziņojuma 3., 4. un 5. pielikumā iekļautajiem izrakstiem no Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēžu protokoliem.

⁹ Ziņojuma 1.1.2.4. nodaļa “*Nekustamā īpašuma un perspektīvās derīgo izrakteņu atradnes “Garkalnu pakalni” raksturojums*”.

¹⁰ Zemes nomas līgumos noteikts, ka zemes gabalu iznomāšanas mērķis ir uzņēmējdarbības veikšana, kas ietver bieži sastopamo derīgo izrakteņu smilts-grants un smilts atradņu ģeoloģisko izpēti, izveidošanu, izstrādi un rekultivāciju. Zemes nomas līgumi pievienoti Izstrādātājas 2021. gada 3. augusta iesniegumam (Biroja reģ. Nr. 5-01/1512).

¹¹ Zemesgrāmatas informācija par īpašumu “*Līči-I*”, Birzgales pagastā, Ogres novadā pievienota Izstrādātājas 2021. gada 3. augusta iesniegumam (Biroja reģ. Nr. 5-01/1512).

¹² Saskaņā ar Valsts vides dienesta tīmekļvietnē (<https://www.vvd.gov.lv/lv/jaunums/valsts-vides-dienests-istenojis-verienigas-izmainas-struktura-lai-celtu-pakalpojumu-kvalitati>) pieejamo informāciju no 2022. gada 1. aprīļa reģionālo vides pārvalžu funkcijas, kas saistītas ar atļauju dokumentu sagatavošanu, pārņem Atļauju pārvalde.

- 3.1.7. Birojs, pamatojoties uz Ierosinātās 2021. gada 3. augusta iesniegumu “*Paredzētās darbības iesniegums smilts-grants un smilts un mālsmilts ieguvei atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu – Pakalni ” Birzgales pagastā, Ogres novadā*”, ar 2021. gada 24. augusta lēmumu Nr. 5-02/19 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu piemēroja IVN procedūru Ierosinātās paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “*Garkalnu pakalni*”. Vienlaikus ar šo lēmumu Birojs noteica, ka IVN Ierosinātās paredzētajai darbībai - derīgo izrakteņu ieguvei atradnē “*Garkalnu pakalni*” un Ierosinātās paredzētajām darbībām, kurām IVN procedūra piemērota ar Dienesta Lēmumu Nr. RI18SI0064 un Lēmumu Nr. RI20SI0007 - veicams apvienotā procedūrā, kurā apvienojama sākotnējā sabiedriskā apspriešana, ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana un tā sabiedriskā apspriešana.
- 3.1.8. Birojs 2021. gada 26. oktobrī Ierosinātajai izsniedza Programmu Nr. 5–03/10 Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam (turpmāk – Programma).

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Paredzētās darbības vieta atrodas Ogres novada Birzgales pagastā, blakus valsts autoceļam P85 *Rīgas HES – Jaunjelgava* (turpmāk – autoceļš P85). Tuvākās apdzīvotās vietas Paredzētās darbības teritoriju tuvumā ir Birzgale ~ 8 km R virzienā, Taurkalne ~ 5 km D virzienā, Jaunjelgava ~ 6 km A virzienā, bet ~ 2,5 km attālumā uz ZR Daugavas labajā krastā atrodas ciemats Dzelmē. Derīgo izrakteņu ieguves vietas atrodas Daugavas sateces baseinā, 120 – 720 m (Daugavai tuvākā ir atradne “*Pieturdailes*”) attālumā no Daugavas kreisā krasta. Attālumi starp atradnēm ir no 200 – 500 m (piemēram, Ziņojuma 1.1.1. attēls).
- 3.2.2. Atbilstoši *Ķeguma novada teritorijas plānojumam 2013. - 2024.gadam*¹³ (turpmāk – Teritorijas plānojums)¹⁴ atradnes “*Pieturdailes*”, “*Elksnīši VV*” un “*Garkalnu pakalni*” atrodas *Lauksaimniecības teritorijās* (L) un *Mežu teritorijās* (M), bet atradne “*Garkalni – Līči*” atrodas *Rūpniecības apbūves teritorijā* (R-2, R-3). Atbilstoši Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 412.3.4. punktam *Lauksaimniecības teritorijā* (L) ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Atbilstoši TIAN 422.5. punktam *Mežu teritorijā* (M) ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve, veicot zemes atmežošanu. TIAN 431.1. punkts nosaka, ka *Rūpniecības apbūves teritorijā* (R-2, R-3) primārā izmantošana ir derīgo izrakteņu ieguves karjeri.
- 3.2.3. Darbības vieta robežojas ar fiziskām un juridiskām personām, valstij un pašvaldībai piederošiem zemes īpašumiem, kuri tiek izmantoti lauksaimniecībā, mežsaimniecībā, satiksmes infrastruktūrā un derīgo izrakteņu ieguvē (Ziņojuma 2.6.2. attēls un 2.6.2. tabula).
- 3.2.4. Darbības vietas tuvumā atrodas vairākas derīgo izrakteņu ieguves vietas. Atbilstoši LVGMC Zemes dziļu informācijas sistēmā esošajai informācijai, kā arī – 2022. gada 13. janvāra Ogres novada pašvaldības Birzgales pagasta pārvaldes vēstulē Nr. BPP1-5/22/1 “*Par atradnes “Garkalni -1978.g.” darbību*” (Ziņojuma 15. pielikums) un 2021. gada 27. decembra AS “*Latvijas valsts meži*” vēstulē Nr. 4.1-2_09c1_250_21_350 “*Par saimniecisko darbību derīgo izrakteņu ieguves vietā “Jaunjelgavas 1. meža kvartāls”*” (Ziņojuma 16. pielikums) sniegtajai informācijai, Daugavas kreisajā krastā saimnieciskā darbība - smilts-grants un smilts ieguve un pārstrāde tiek veikta atradnēs “*Kalna Dailes*”, “*Jaunjelgavas 1. meža kvartāls*”,

¹³ Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu (pieņemts 2020. gada 10. jūnijā) no 2021. gada 1. jūlija Ķeguma novadā esošās pašvaldības iekļautas Ogres novada administratīvajā teritorijā.

¹⁴ Teritorijas plānojums pieejams tīmekļvietnē https://geolativija.lv/geo/tapis#document_125 (skatīta 14.07.2023.)

“Garkalni 1” I un II bloks, “Īsiņi – 2006”, “Akmensdzirnavas”, “Meža rotas” I un II bloks, “Garkalni – 5”, “Garkalni VV” un “Garkalnu olis” (skat. arī Ziņojuma 1.1.2. attēlu un 2.1.1 tabulu 2.1 nodaļā).

- 3.2.5. Vērtējot Paredzēto darbību, identificētas Darbības vietai tuvākās dzīvojamās ēkas 2 km rādiusā ap katras atradnes teritoriju. Sākotnēji identificētas 19 nekustamo īpašumu adreses, bet Ziņojuma izstrādāšanas laikā pašvaldībā tika precizēta informācija par reģistrētajām ēkām attiecīgajās zemes vienībās¹⁵. Informācija par ēkām Paredzētās darbības tuvumā un attālumi līdz Paredzētās darbības atradņu zemes vienības tuvākajam punktam un autoceļam P85 ir apkopota Ziņojuma 2.6.1. tabulā¹⁶. Lielākā daļa ietekmes zonā esošo ēku atrodas atradņu *“Garkalni - Līči”* un *“Pieturdailes”* un to pievedceļu tuvumā, attiecīgi 13 un 10 dzīvojamās ēkas. Tuvākā dzīvojamā ēka, kas atrodas ~ 50 m attālumā no atradnes *“Pieturdailes”* teritorijas, ir *“Šopas”*. Dzīvojamā ēka *“Līči”* atrodas ~ 180 m attālumā no atradnes *“Garkalni - Līči”* teritorijas. Retāk apdzīvota ir atradnes *“Elksnīši VV”* apkārtnē, kurā atrodas 7 dzīvojamās ēkas, no kurām vistuvāk - ~ 500 m attālumā no atradnes teritorijas atrodas divas dzīvojamās ēkas - *“Īsiņi - I”* un *“Īsiņi”*. Atradnes *“Garkalnu pakalni”* apkārtnē ~ 120 – 150 m attālumā no perspektīvas atradnes robežas – *“Alstiķi”* un *“Līči”* atrodas divas dzīvojamās ēkas, pārējās ēkas atrodas attālumā, kas lielāks par 500 m. Paredzētās darbības atradņu tuvumā esošās dzīvojamās ēkas atrodas arī autoceļa P85 un jau esošo derīgo izrakteņu atradņu tiešā tuvumā. Sešas dzīvojamās ēkas - *“Alstiķi”*, *“Bajāri”*, *“Daugavas dzirnavas”*, *“Šopas”*, *“Šķūnīši”*, *“Vecupes”* atrodas tuvāk par 150 m no autoceļa P85 (teritorijā starp Daugavu un autoceļu).
- 3.2.6. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, Paredzētās darbības teritorija atrodas Viduslatvijas zemienē, Lejasdaugavas senielejā. Senielejas saskares zona ar Taurkalnes līdzenumu izvietojas netālu, tās (Daugavas aluviālo nogulumu) izplatības zona ir tikai dažus simtus metrus plata (uz R un DR no mūsdienu upes gultnes). Mūsdienu dabiskais reljefs ir vāji viļņots, zemes virsmas absolūtā augstuma atzīmes svārstās apmēram 4 – 7 m ietvaros: aptuveni no 35 – 42 m v.j.l. atradnē *“Garkalni – Līči”*; no 40 – 44 m v.j.l. atradnē *“Elksnīši VV”* un no 44 – 51 m v.j.l. atradnē *“Pieturdailes”*. Reljefam ir samērā labi izteikts kritums Daugavas virzienā.
- 3.2.7. Detalizēts teritorijas ģeoloģiskās uzbūves raksturojums sniegts Ziņojuma 2.5. nodaļā. Kā būtiskākais saistībā ar Paredzēto darbību šajā aspektā minami kvartāra nogulumi, kas uzguļ virs pamatiežiem un atradņu teritorijā (Lejasdaugavas senlejā) pārstāvēti tikai ar augšpleistocēna Latvijas (jeb Vislas) svītas glacigēnajiem (gQ₃lv) un aluviālajiem (aQ₃lv), kā arī mūsdienu jeb holocēna nogulumiem. Glacigēnie nogulumi - sarkanbrūns vai brūns smilšmāls un/ vai mālsmilti ar kopumā nelielu grants un oļu piejaukumu (morēna) apskatāmajās atradnēs visbiežāk veido derīgo izrakteņu paslāni (izņēmums ir atsevišķi iecirkņi atradnē *“Pieturdailes”*, kuros rupjgraudainie aluviālie nogulumi ieguļ tieši virs pamatiežiem). Morēnas biežums ir stipri mainīgs, tomēr pārsvarā atrodas 3 – 5 m, iespējams – arī 7 – 10 m, ietvaros. Augšpleistocēna aluviālie nogulumi jeb tā saucamais “senais” alūvijs Daugavas senielejā praktiski nepārtrauktas segas veidā pārklāj glacigēnos nogulumus (morēnu), veido derīgos izrakteņus. Pēc sastāva un filtrācijas īpašībām minētie nogulumi atbilst smilts–grants materiālam un/ vai smiltij, bet tos veidojošo slāņkopu biežums ir pietiekošs izstrādei (karjeru ierīkošanai), kaut arī stipri svārstīgs, piemēram, atradnē *“Elksnīši VV”* tas urbumos mainās no 3,4 m līdz 7,8 m, bet atradnē *“Pieturdailes”* pat vēl plašāk – no 1,6 līdz 6,7 m. Mūsdienu jeb

¹⁵ Ogres novada pašvaldības 2021.gada 10.novembra vēstule Nr. 2-5.1/3792 *“Par adresēs reģistrēto dzīvojamo māju kadastra apzīmējumiem”*.

¹⁶ Ēku novietojums attiecībā pret Darbības vietu attēlots Ziņojuma 1.1.1. attēlā kā arī trokšņa izplatības kartēs identificējams to novietojums atbilstoši tabulas 2.6.1. numerācijai.

holocēna nogulumi apskatāmajā teritorijā pārstāvēti ar purvu nogulumiem (bQ₄), bet objekta tuvumā sastopami arī sīko upīšu jeb aluviālie nogulumi (mūsdienu alūvijs, aQ₄), kā arī tehnogēnie veidojumi (tQ₄).

- 3.2.8. Pēc ģeotehniskās grunšu klasifikācijas (LVS 437:2002 “*Būvniecība. Gruntis. Klasifikācija.*”) Paredzētās darbības vietas teritorijā sastopamās gruntis pieder vāji saistītām (augšne) un neklinšainām, irdenām, nesaistītām jeb drupiežiem (dažādgraudaina smilts, grants, oļi) un mīkstām saistītām jeb māliežiem (mālsmilts). Smilšainās gruntis pārsvarā ir irdenas, kā arī vidēji blīvas līdz blīvas (sākot ar aptuveni 6 – 7 m dziļumu no zemes virsmas), lai gan nevar izslēgt arī irdeni smilšu vai smilts – grants materiāla klātbūtni. Mālainās gruntis pēc konsistences pārsvarā ir plastiskas un mīksti plastiskas, taču kontakta ar pamatiežiem zonā ir iespējama arī neliela biezuma cietu mālaino, galvenokārt – morēnas mālsmilts, grunšu klātbūtne.
- 3.2.9. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības teritorija nav reģions, kurā mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem būtu intensīvs raksturs, vai tie varētu kļūt potenciāli bīstami Paredzētās darbības rezultātā. Ziņojumā novērtēts, ka Paredzētās darbības realizācijas gadījumā var izpausties tādi mūsdienu ģeoloģiskie procesi kā nobrukumi, noslīdeņi vai arī grunts izskalojumi, taču tikai lokāli un tikai ieguves darbu tehnoloģijas neieviešanas gadījumā, piemēram, ja izstrādes kāples nogāžu slīpums tiks veidots stāvāks, nekā attiecībā 1:1,5.
- 3.2.10. Atbilstoši informācijai Ziņojuma 2.2. nodaļā, Paredzētās darbības teritorija no hidroģeoloģiskā viedokļa atrodas Baltijas artēziskā baseina centrālajā daļā. Ņemot vērā kvartāra nogulumu nelielo biezumu (mazāks par 10 m visos iecirkņos) un Paredzētās darbības vietas izvietojumu tiešā Daugavas tuvumā, kvartāra ūdeņu kompleksu pārstāv tikai bezspiediena (gruntsūdeņu) horizonts, un gandrīz visā apskatāmajā teritorijā tas ir ļoti cieši saistīts ar virszemes ūdeņiem. Izņēmumu veido platības uz D un DR no atradnes “*Pieturdailes*”, tas ir teritorija ārpus Daugavas upes (aluviālo) nogulumu izplatības iecirkņa.
- 3.2.11. Gruntsūdeņu lielākā daļa drenējas sīkajās upītēs, strautos un meliorācijas grāvjos. Gruntsūdeņu atslodze notiek galvenokārt Daugavā. Lai gan dabiskā gruntsūdeņu plūsma ir relatīvi maz ietekmēta, tomēr tai ir sarežģīts raksturs, ko nosaka hidroģeoloģisko un hidroloģisko apstākļu īpatnības, kas ir atšķirīgas katrā no apskatāmajiem iecirkņiem. Detalizētāka informācija par hidroģeoloģisko un hidroloģisko apstākļu atšķirībām katrā no iecirkņiem sniegta Ziņojuma 71. – 75. lpp. Hidroloģisko apstākļu shēma parādīta Ziņojuma 2.2.1. attēlā.
- 3.2.12. Gruntsūdeņi–lielākajā Paredzētās darbības teritorijas daļā iegul aptuveni 1,0 – 2,5 m dziļumā no zemes virsmas, tāpat kā gruntsūdeņu plūsmas gadījumā, arī tā iegulas dziļums katrā no atradnēm ir dažāds. Kopumā gruntsūdeņu horizonta biezums nav liels – aptuveni no 1 līdz 5 m, maksimāli sasniedzot ~ 6 m (atradnes “*Elksnīši VV*” ZA daļā).
- 3.2.13. Atbilstoši VSIA “*Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi*” Meliorācijas kadastra informācijas sistēmas datiem¹⁷, Paredzētās darbības vietas apkārtnē esošās platības ir meliorētas, tomēr pasākumiem nav intensīvs raksturs, jo pazemes drenāžas sistēma nav ierīkota. Ir ierīkotas vairākas viena īpašnieka ūdensnotekas, galvenokārt teritorijā uz D no atradnes “*Elksnīši VV*”, atsevišķas koplietošanas ūdensnotekas, kā arī kontūrgrāvji un susinātājgrāvji. Potenciāli ietekmējamās teritorijas daļā nav valsts nozīmes ūdensnoteku, aizsargdambju, polderu un tml. objektu. Līdz ar to, meliorācijas sistēmu pārkārtošanas darbi Paredzētās darbības realizācijas gadījumā nebūs nepieciešami.

¹⁷Meliorācijas kadastra informācijas sistēma, pieejama: <https://www.melioracija.lv/>.

Detalizēta informācija par meliorācijas objektiem un citiem ūdensobjektiem pievienota Ziņojuma 2.3. nodaļā.

- 3.2.14. Tuvāko ūdens ņemšanas vietu un pazemes ūdens atradņu raksturojums sniegts Ziņojuma 2.4. nodaļā. Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētā darbība tieši nav saistīta ne ar vienu no spiedienūdeņu horizontiem, kas tiek ekspluatēti centralizētās un/ vai decentralizētās ūdensapgādes vajadzībām, bet dabiski izmantojamie spiedienūdeņu horizonti ir labi vai ļoti labi aizsargāti.
- 3.2.15. Darbības vietai tuvākā pazemes ūdeņu atradne – “*Jaunjelgava*” (Nr. 61501030.) ir izvietota ~ 6,5 km attālumā uz A no atradnes “*Pieturdailes*”. Paredzētās darbības ietekmes zonā LVGMC uzturētajā Vienotas Vides informācijas sistēmā reģistrēti trīs dziļurbumi, to izvietojums parādīts Ziņojuma 2.2.1. attēlā. Dziļurbums Nr. 21627 (saimniecībā “*Vecupes*”) izvietots zonā starp autoceļu P85 un Daugavu, bet dziļurbums Nr. 16662 (atpūtas bāzē “*Vitkopi*”) – ietekmes zonas ZR. Ņemot vērā gruntsūdeņu plūsmas virzienus, ietekme uz minētajiem dziļurbumiem (uz iegūstamo ūdeņu kvalitāti un līmeni) nav iespējama. Vides riskam potenciāli varētu tikt pakļauts tikai dziļurbums Nr. 16661 (atpūtas bāzē “*Alstiķi*”). Taču ūdeņu ieguvei šeit izmanto augšdevona Pļaviņu svītas horizontu, kas ieņūl vismaz 30 m dziļumā no zemes virsmas un dabiski ir ļoti labi aizsargāts, jo horizontu sedz ūdeņus vāji filtrējoši nogulumi (morēnas smilšmāls) un nogulumieži (māli un dolomītmerģeļi) ar kopējo biezumu ap 22 – 23 metriem.
- 3.2.16. No Ziņojuma izriet, ka tiešā atradņu tuvumā nav dzīvojamo ēku (izņēmums ir tikai viensēta “*Līči*”, kas izvietota starp atradnēm “*Garkalni – Līči*” un “*Garkalnu Pakalni*”).
- 3.2.17. Paredzētās darbības vietas potenciālās ietekmes zonā esošo dabas vērtību raksturojums pievienots Ziņojuma 2.7. nodaļā. Lai sniegtu izvērtējumu par Paredzētās darbības ietekmi uz nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības (turpmāk - ES) nozīmes biotopiem un mikroliegumiem, Ziņojuma sagatavošanas laikā tika piesaistīti atbilstošā jomā sertificēti sugu un biotopu eksperti. Ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novērtējums veikts pamatojoties uz pieejamās informācijas analīzi literatūras avotos un dabas datu sistēmu resursos, kā arī uz vietas, apsekojot teritorijas. Sugu un biotopu ekspertu atzinumi pilnā apjomā pievienoti Ziņojuma pielikumos: Līgas Strazdiņas¹⁸ (turpmāk – Sugu un biotopu eksperts) atzinums par īpaši aizsargājamiem meža un purvu biotopiem un par īpaši aizsargājamām vaskulāro augu, sūnaugu, ķērpju un sēņu sugām ir pievienots Ziņojuma 10. pielikumā. Gaida Grandāna¹⁹ (turpmāk – Ornitologs) atzinums par īpaši aizsargājamām putnu sugām un to dzīvotnēm pievienots Ziņojuma 11. pielikumā, Ornitologa atzinuma papildinājums – Ziņojuma 11.1. pielikumā. Ingas Straupes²⁰ (turpmāk – Saldūdeņu eksperts) atzinums par tekošiem saldūdeņiem pievienots Ziņojuma 29. pielikumā.
- 3.2.18. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju apsekošana veikta 2021. gada 13. oktobrī (Sugu un biotopu eksperts), 2021. gada 31. oktobrī, 2022. gada 5. martā, 2022. gada 10. aprīlī un 2022. gada 18. aprīlī (Ornitologs), 2022. gada 25. augustā (Saldūdeņu eksperts).

¹⁸ Eksperta sertifikāts Nr. 126, specializācijas – biotopu grupas “*meži un virsāji; purvi*”, sugu grupa “*vaskulārie augi; ķērpji; sūnas*” (sertifikāta darbības termiņš pagarināts līdz 16.08.2027.).

¹⁹ Eksperta sertifikāts Nr. 061, specializācija – sugu grupa “*putni*” (sertifikāta darbības termiņš pagarināts līdz 07.08.2024.); Eksperta sertifikāts Nr. 087, specializācija – sugu grupa “*sēnes*” (sertifikāta darbības termiņš 27.08.2021. >> 26.08.2024.); biotopu grupas “*meži un virsāji; purvi zālāji*” (sertifikāta darbības termiņš pagarināts līdz 25.07.2026.); sugu grupa “*ķērpji*” (sertifikāta darbības termiņš 25.03.2023. >> 24.03.2026.).

²⁰ Eksperta sertifikāts Nr. 022 specializācija - biotopu grupas “*tekoši saldūdeņi*” (sertifikāta darbības termiņš 05.06.2019. >> 04.06.2024.); biotopu grupas “*jūras piekraste; meži un virsāji; purvi; zālāji*”, sugu grupas “*vaskulārie augi*” (sertifikāta darbības termiņš pagarināts līdz 24.07.2028.).

- 3.2.19. Darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk – ĪADT), tai skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk – *Natura 2000*), vai mikroliegumā, kā arī nerobežojas ar tām. Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” (turpmāk – datu sistēma “*Ozols*”) pieejamo informāciju, tuvākā ĪADT, kas ir arī *Natura 2000* teritorija, ir dabas liegums “*Daugava pie Kaibalas*” (kods: LV0527200), kas atrodas ~ 1,5 km uz ZR no atradnes “*Elksnīši VV*” teritorijas. Darbības vietas apkārtnē atrodas divi mikroliegumi - 0,5 km uz Z atrodas mikroliegums, kas izveidots dzeltenās dzegužkurpītes *Cypripedium calceolus* augtenes aizsardzībai (ML kods: 2946), bet 2,4 km uz D – mežņu *Tetrao urogallus* riesta aizsardzībai (ML kods: 539). Identificēts arī dabas piemineklis, ģeoloģiskais veidojums “*Radžu ūdensrīrēji un sausgultne*”, kas atrodas 2,4 km uz DA no Darbības vietas.
- 3.2.20. Tiešā Paredzētās darbības nekustamo īpašumu zemes vienību tuvumā atrodas desmit ES nozīmes un deviņi Latvijā aizsargājami biotopu²¹ veidu poligoni - 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* (dominē), 3260 *Upju straujtecēs un dabiski upju posmi*, 6120* *Smiltāju zālāji*, 6210 *Sausi zālāji kaļķainās augsnēs*, 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*, 9050 *Lakstaugiem bagāti egļu meži*, 9080* *Staignāju meži*, 9180* *Nogāžu un gravu meži*, 91D0* *Purvaini meži*, 91E0* *Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)*.
- 3.2.21. Uz atradnes “*Garkalnu pakalni*” robežām atrodas liepu un lapegļu alejas (Ziņojuma 2.7.1. attēls), kas IVN ietvaros piesaistītā Sugu un biotopu eksperta apsekojuma laikā, t.i., 2021. gada 13. oktobrī vēl nebija reģistrētas kā dabas pieminekļi. Pēc konsultācijām ar Dabas aizsardzības pārvaldi (turpmāk – DAP) Ierosinātāja tika informēta, ka 2021. gada 9. decembrī Alstiķes muižas liepu un lapegļu alejas tika apsekotas un Alstiķes muižas lapegļu alejā tika apsekoti un uzmērīti valsts nozīmes dabas pieminekļi – dižkoki: viena parastā liepa *Tilia cordata* (ID 899232), piecas Eiropas lapegles *Larix decidua* (ID 899234, ID 899235, ID 899237, ID 899238, ID 899240) un seši potenciāli dižkoki. Zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 7444 010 0148 tika konstatēts valsts nozīmes dabas piemineklis – dižkoks parastā priede *Pinus sylvestris* (ID 899243). Visi šie koki ir reģistrēti aizsargājamo koku valsts reģistrā (pieejams - <https://ozols.gov.lv/pub>), līdz ar to Ierosinātājai ir saistošas Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumu Nr. 264 “*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 264) prasības attiecībā uz dižkoku aizsardzību.
- 3.2.22. Saskaņā ar datu sistēmā “*Ozols*” pieejamo informāciju uz Ziņojumu Paredzētās darbības teritorijā nav reģistrētas Latvijā vai ES īpaši aizsargājamo putnu sugas. Savukārt atbilstoši Ornitologa atzinumam Darbības vietas apkārtnē konstatētas sešas īpaši aizsargājamas putnu sugas²² – meža balodis (*Columba oenas*), apodziņš (*Glaucidium passerinum*), vidējais dzenis (*Leipicus medius*), baltmugurdzenis (*Dendrocopos leucotos*), melnā dzilna (*Dryocopus martius*) un jūras ērglis (*Haliaeetus albicilla*) (Ziņojuma 2.7.2. tabula un 2.7.16. attēls).

²¹ Visi tālāk minētie biotopu veidi, izņemot 9050 *Lakstaugiem bagāti egļu meži* un 91D0* *Purvaini meži*, iekļauti Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumu Nr. 350 “*Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu*” pielikumā. Savukārt biotopi 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*, 6120* *Smiltāju zālāji*, 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*, 9080* *Staignāju meži*, 9180* *Nogāžu un gravu meži*, 91D0* *Purvaini meži*, 91E0* *Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)* iekļauti arī Ministru kabineta 2006. gada 21. februāra noteikumu Nr. 153 “*Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu*” pielikumā.

²² No Ornitologa atzinuma izriet, ka ar īpaši aizsargājamām putnu sugām apzīmētas gan Latvijā, gan ES aizsargājamas putnu sugas, kuru aizsardzības statusu noteic Noteikumi Nr. 396 un Noteikumi Nr. 940, kā arī ES 1979. gada 2. aprīļa Padomes Direktīva 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību.

- 3.2.23. Paredzētās darbības vietas apkārtņē konstatēto esošo dabas vērtību atrašanās vietas parādītas Ziņojuma 2.7.17. attēlā.
- 3.2.24. Atbilstoši Teritorijas plānojumam Darbības vieta neatrodas ainaviski vērtīgā teritorijā. Atbilstoši Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – NKMP) mājaslapā pieejamajai kultūras pieminekļu kartei²³ Darbības vieta tiešā tuvumā neatrodas valsts nozīmes aizsargājami kultūras pieminekļi, bet 10 m uz Z no nekustamā īpašuma “*Garkalnu pakalni*” atrodas viens pašvaldības nozīmes dabas un kultūrvēsturiskais objekts – Alstiķes muižas drupas (17. gs.) un muižas liepu un lapegļu²⁴ alejas. Liepu un lapegļu alejas izvietotas attiecīgi ~ 500 m posmā gar autoceļu P85 un ~ 400 m garā posmā perpendikulāri tam, gar atradnes “*Garkalnu pakalni*” R robežu. Aleju novietojums parādīts, piemēram, Ziņojuma 2.7.1. attēlā. Paredzētās darbības ietekmes uz ainaviskajām vērtībām un to kvalitāti novērtējumu veikušas ekspertes Natālija Ņitavska²⁵ un ainavu Kristīne Vugule (turpmāk kopā – Ainavu eksperti), sagatavojot par to atzinumu, kas pievienots Ziņojuma 30. pielikumā. Detalizētāk informācija par apkārtnes ainavu sniegta Ziņojuma 2.11. nodaļā, 2.11.1. tabulā. Konstatētās ainavas un to nozīmīgie elementi parādīti Ziņojuma 2.11.5. attēlā.
- 3.2.25. Paredzētās darbības vieta daļēji atrodas Daugavas vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslā, kas saskaņā ar Ķeguma novada Saistošo noteikumu 72.1. apakšpunktu lauku teritorijā ir 500 m plata josla katrā krastā. Saskaņā ar likuma “*Aizsargjoslu likums*” (turpmāk – Aizsargjoslu likums) 35. un 37. panta nosacījumiem šai teritorijai nav noteikti ierobežojumi derīgo izrakteņu ieguvei un apstrādei, līdz ar to Daugavas vides un dabas resursu aizsargjoslā esošais derīgais materiāls var tikt iegūts. Darbības vietā vērtēto platību iespējamie ierobežojumi (aizsargjoslas un citi aprobežojumi) katrai no vērtētajām atradnēm apkopoti Ziņojuma 1.3.1. tabulā.
- 3.2.26. Saskaņā ar LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru²⁶ Darbības vietas tiešā tuvumā nav reģistrēta neviena piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Derīgo izrakteņu ieguve Paredzētās darbības atradņu teritorijās paredzēta ~ 40,7 ha platībā licences laukumu noteiktajās robežās, ņemot vērā ar normatīvajiem aktiem noteiktos ierobežojumus. Gada laikā, atbilstoši 1. alternatīvas variantam, tiek plānots iegūt ne vairāk kā 50 tūkst. m³ derīgo izrakteņu. 1. alternatīvas gadījumā (vienlaicīgi ieguve notiek divās atradnēs) visu četru atradņu izstrādes minimālais ieguves ilgums plānots ~ 50 gadi. Gada laikā, atbilstoši 2. alternatīvas variantam, tiek plānots iegūt 100 tūkst. m³ derīgo izrakteņu. 2. alternatīvas gadījumā (ieguve vienlaicīgi notiek visās četrās atradnēs) minimālais ieguves ilgums plānots ~ 25 gadi.
- 3.3.2. Atradnes izstrādes procesa apraksts sniegts Ziņojuma 1.3.4. nodaļā, shematiskais attēlojums – Ziņojuma 1.3.3. attēlā. Paredzēts, ka ieguves laukumi pa atradņu perimetru tiks norobežoti ar noņemtās virskārtas un augsnes vaļņiem, kuru augstums būs 6 m un platums pamatnē – 16 m. Vaļņu novietojums ņemts vērā trokšņa ietekmes novērtējumā un parādīts, piemēram, Ziņojuma 1.3.5. attēlā.
- 3.3.3. Teritorijas sagatavošanas darbi saskaņā ar Ornitologa ieteikumu paredzēti ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas no 1. marta līdz 30. jūnijam. Kopējā meža zemes platība, kurai būs nepieciešama atmežošana, nepārsniegs 31 ha, taču tā vēl tiks precizēta pēc derīgo izrakteņu ieguves tehniskā projekta saskaņošanas. Celmi tiks novietoti pagaidu

²³ Pieejama: <https://karte.mantojums.lv/> (skatīts 14.07.2023.).

²⁴ Minētajā lapegļu aleja konstatēti jau šī atzinuma 3.2.21. punktā norādītie dižkoki un potenciālie dižkoki.

²⁵ Ainavu arhitekta sertifikāta Nr. 017-2006.

²⁶ Pieejams: http://parissrv.lvģmc.lv/#viewType=home_view (skatīts 14.07.2023.).

krautnēs ārpus izstrādes iecirkņiem, pēc izžūšanas tiks sašķeldoti un izvesti no teritorijas. Derīgā izrakteņa ieguve un apstrāde paredzēta vidēji 191 dienu gadā (no 1. marta līdz 30. novembrim), darbdienās no plkst. 9.00 – 17.00, bet derīgā materiāla izvešana var notikt arī pārējā gada periodā.

- 3.3.4. Atradņu izstrāde notiks atklāta tipa karjeros ar ekskavācijas metodi, veidojot izstrādes kāples. Optimālais kāpļu skaits un nogāžu slīpums katrā no atradnēm tiks noteikts derīgo izrakteņu ieguves projektā. Paredzētā darbība ietver derīgā izrakteņa ieguvī, transportēšanu uz ražošanas laukumu derīgo izrakteņu tālākai apstrādei - drupināšanai / sijāšanai, saražotās produkcijas uzglabāšanu un izvešanu realizācijai.
- 3.3.5. Ieguves un apstrādes procesā izmantotās tehnikas (ekskavators, frontālais iekrāvējs, drupinātājs) raksturlielumi apkopoti Ziņojuma 1.3.4. tabulā, darba laika fonda dati katrā no atradnēm – Ziņojuma 1.3.5. un 1.3.6. tabulās. Derīgo izrakteņu ieguvei katrā atradnē paredzēts izmantot pa vienam tehnikas vienības komplektam – viens ekskavators (ES emisijas līmeņa standarta III B klase, jauda ~ 202 kW) un viens frontālais iekrāvējs (ES emisijas līmeņa standarta III A klase, jauda ~ 179 kW). Drupināšanas iekārtā paredzēts pārstrādāts tikai iegūto smilti-granti līdz – 20 000 m³ gadā vienā atradnē. Līdz ar to derīgā materiāla apstrādei tiks izmantots viens drupinātājs (ES emisijas līmeņa standarta III B klase, jauda ~ 225 kW), kas darbosies arī citās, jau esošajās SIA “Garkalni VV” un SIA “ZKG” atradnēs, kas atrodas Paredzētās darbības apkārtņē. Maksimālais vienā atradnē nepieciešamais darba laiks drupināšanai nepārsniegs 64 dienas un aptuveni 509 stundas.
- 3.3.6. Divās Paredzētās darbības atradnēs - “Elksnīši VV” un “Garkalni – Līči” - derīgo izrakteņu ieguve paredzēta virs un zem pazemes ūdeņu līmeņa, taču tā tiks realizēta bez ūdens līmeņa pazemināšanas un papildus meliorācijas pasākumiem, tas ir - neierīkojot jaunas un nepadziļinot esošās ūdensnotekas. Atradnēs “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” derīgos izrakteņus paredzēts iegūt tikai virs gruntsūdeņu līmeņa.
- 3.3.7. Derīgo izrakteņu transportēšanas iespējas, pievedceļu raksturojums un iespējamie ierobežojumi detalizēti raksturoti Ziņojuma 1.3.6. nodaļā. Jaunu pievedceļu būvniecība nav paredzēta. Paredzēts, ka maksimālais reisu skaits dienā no vienas atradnes būs 13 reisi smilts-grants, 8 reisi smilts un mālsmilts izvešanai un 5 reisi augsnes izvešanai. Gada laikā no vienas atradnes plānots izvest vidēji 25 000 m³ smilts un smilts-grants materiāla un 15 000 m³ augsnes materiāla. Transportēšanas maršruti attēloti, piemēram, Ziņojuma 1.2.1. attēlā.
- 3.3.8. Derīgā materiāla uzglabāšana plānota tehnoloģiskajā laukumā. Plānots, ka vienlaicīgi uzglabājamais daudzums katrā atradnē nepārsniegs 5 000 m³ jeb 8 500 t.
- 3.3.9. Atradņu tehnoloģiskajos laukumos paredzēts ierīkot laukumu tehnikas novietošanai, kā arī dīzeļdegvielas uzpildes laukumus, uzstādot dīzeļdegvielas pašpatēriņa glabātuves atradņu izstrādes tehnikas (izņemot kravas automašīnas) uzpildei, kuru tilpums nepārsniegs 10 m³, absorbentu glabātuves, noplūdušo naftas produktu savākšanas gadījumiem. Dīzeļdegviela tiks piegādāta ar specializētu autotransportu un tā apjoms nepārsniegs 200 m³/gadā, pie maksimālās derīgo izrakteņu ieguves 2. alternatīvas variantā.
- 3.3.10. Rekultivāciju paredzēts veikt pēc atradņu izstrādes (ne vēlāk kā gadu pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas). Rekultivācijas darbu grafiks tiks precizēts atradņu ieguves projektā. Atbilstoši sākotnējai iecerei (Ziņojuma 1.3.7. nodaļa) atradnēs, kur derīgais materiāls tiks iegūts tikai virs pazemes ūdens līmeņa (“Garkalnu pakalni” un “Pieturdailes”), teritorijas tiks sagatavotas izmantošanai lauksaimniecībā vai mežsaimniecībā, bet atradnēs, kur derīgais materiāls tiks iegūts gan virs, gan zem

pazemes ūdens līmeņa (“*Garkalni – Līči*” un “*Elksnīši VV*”), zivsaimniecības vai rekreācijas mērķiem, tiks izveidotas ūdenstilpes.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

3.4.1. Paredzētās darbības alternatīvas raksturotas Ziņojuma 1.2. nodaļā. Lai mazinātu ietekmes dzīvojamās apbūves teritorijās, sākotnēji Ziņojuma sagatavošanas laikā, tika noteiktas un izskatītas derīgā materiāla transportēšanas maršrutu alternatīvas²⁷:

3.4.1.1. 1. alternatīva paredz, ka derīgie materiāli līdz valsts reģionālajam autoceļam P85 tiek transportēti tikai pa esošajiem pievedceļiem.

3.4.1.2. 2. alternatīvā vērtēta derīgo materiālu transportēšana daļēji pa esošajiem pievedceļiem, kā arī paredz jauna pievedceļa būvniecību un pievienojumu autoceļam P85.

3.4.2. Ziņojuma izstrādes laikā Izstrādātāja lūdza VSIA “*Latvijas Valsts ceļi*” (turpmāk – LVC) sniegt nosacījumus vai komentārus par Paredzētās darbības realizāciju transportēšanas alternatīvu risinājumiem. Birojā tika saņemta LVC 2022. gada 12. decembra vēstule Nr.4.3.4./507²⁸, kurā ietvertas galvenās prasības derīgo izrakteņu ieguves atradņu būvprojektu izstrādei. Izvērtējot Paredzētās darbības derīgā materiāla transportēšanas maršruta 2. alternatīvas provizoriskos tehniskos risinājumus, tika konstatēts, ka tā risinājumi pēc būtības neatbilst LVC vēstulē sniegtajiem nosacījumiem. Līdz ar to Ziņojumā sākotnēji paredzētā derīgā materiāla transportēšanas maršruta 2. alternatīva ir noraidīta.

3.4.3. Ņemot vērā gan Paredzētās darbības derīgo izrakteņu atradņu novietojumu, gan iegūstamos derīgā materiāla apjomus un tehnoloģisko risinājumu iespējas, Ziņojuma ietvaros, ir izvērtētas derīgā materiāla izstrādes apjoma alternatīvas, paredzot, ka materiāla realizācija notiek pa esošajiem pievedceļiem:

3.4.3.1. 1. alternatīva – derīgo izrakteņu atradnes tiek izstrādātas pakāpeniski, sadalot to divos posmos:

3.4.3.1.1. 1. posmā vienlaicīgi izstrādā atradnes “*Elksnīši VV*” un “*Garkalni - Līči*”, kur derīgo izrakteņu ieguve notiek gan virs, gan zem pazemes ūdens līmeņa;

3.4.3.1.2. 2. posmā vienlaicīgi izstrādā atradnes “*Pieturdailes*” un “*Garkalnu pakalni*”, kur ieguve notiek tikai virs pazemes ūdens līmeņa. Derīgā materiāla ieguve un pārstrāde atradnēs tiek uzsākta tikai pēc derīgo izrakteņu ieguves un pārstrādes darbu atradnēs pabeigšanas 1. posmā.

3.4.3.2. 2. alternatīva – visas četras Paredzētās darbības derīgo izrakteņu atradnes “*Elksnīši VV*”, “*Garkalni Līči*”, “*Pieturdailes*” un “*Garkalnu pakalni*” tiek izstrādātas vienlaicīgi. Šajā alternatīvā tiek paredzēta tehnikas vienības maiņa uz jaunākiem un jaudīgākiem frontālajiem iekrāvējiem, salīdzinājumā ar 1. alternatīvu. Derīgo izrakteņu ieguvei tiks izmantoti četri ekskavatori un četri frontālie iekrāvēji – katrā atradnē pa vienam tehnikas vienības komplektam – viens ekskavators (ES emisijas līmeņa standarta III B klase, jauda ~ 202 kW) un viens frontālais iekrāvējs (ES emisijas līmeņa standarta V klase, jauda ~ 233 kW).

3.4.4. Neatkarīgi no alternatīvas, derīgā materiāla ieguves apjoms no vienas atradnes nepārsniegs 25 000 m³/gadā un ar materiāla izvešanu saistītā intensitāte – 13 reisi dienā jeb 2 483 gadā. Faktiskais ieguves un apstrādes apjoms būs tieši atkarīgs no pieprasījuma un realizācijas iespējām.

²⁷ Ziņojuma 1.2.1. attēls.

²⁸ Ziņojuma 7. pielikums.

3.4.5. Ierosinātās izvēlēto alternatīvu vērtējums un salīdzinājums pievienots Ziņojuma 6. nodaļā, apkopojums – Ziņojuma 6.1. tabulā. Vērtējot dažādus iespējamo ietekmju faktorus un kritērijus, secināts, ka 1. alternatīva (vienlaicīga derīgā izrakteņa ieguve divās atradnēs) ir piemērotāka realizācijai, pamatojot to ar šādiem apsvērumiem: satiksmes intensitātes pieaugums un trokšņa līmenis apkārtnē esošajās dzīvojamās teritorijas būs zemāks, ātrāk tiks realizēti atradņu rekultivācijas pasākumi, līdz ar to ilgāk tiks saglabātas esošās un ātrāk tiks atjaunotas SEG piesaistes platības. Atbilstoši Ziņojuma 5.2. nodaļā sniegtajam ietekmju būtiskumu izvērtējumam un ietekmju salīdzinājumam, kas ir apkopots 6.1. tabulā, Ierosinātās ieskatā realizācijā atbalstāmāks ir Paredzētās darbības 1. alternatīvas variants.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Dienesta 2018. gada 8. augusta vēstule Nr. 4.5.-20/5671 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu*” un 2018. gada 3. augusta Ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. RI18SI0064 (Biroja reģ. Nr. 5-01/1337).
- 4.2. Dienesta 2020. gada 3. februāra vēstule Nr. 11.4/RI/923 “*Par ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma rezultātu*” un 2020. gada 3. februāra “*Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. RI20SI0007*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/175).
- 4.3. Dienesta 2020. gada 5. februāra vēstule Nr. 2.3/RI/992 “*Par lietas materiālu nosūtīšanu*” ar klāt pievienotajiem materiāliem (Biroja reģ. Nr. 5-01/198).
- 4.4. Izstrādātājas 2021. gada 3. augusta iesniegums “*Paredzētās darbības iesniegums smilts-grants un smilts un mālsmilts ieguvei atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu – Pakalni ” Birzgales pagastā, Ogres novadā*” ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/1512).
- 4.5. Izstrādātājas 2021. gada 16. augusta elektroniskā pasta vēstule “*kartes*” ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/1573).
- 4.6. Biroja 2021. gada 24. augusta lēmums Nr. 5-02/19 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”.
- 4.7. Izstrādātājas 2021. gada 28. septembra vēstule “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmas pieprasījumu*” ar klāt pievienotajiem materiāliem (Biroja reģ. Nr. 5-01/1815).
- 4.8. Izstrādātājas 2021. gada 19. oktobra vēstule “*Par derīgo izrakteņu smilts – grants, smilts un mālsmilts ieguvi atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Ogres novadā, Birzgales pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu*” ar klāt pievienotajiem sākotnējas sabiedriskās apspriešanas materiāliem (Biroja reģ. Nr. 5-01/1935).
- 4.9. Fiziskas personas 2021. gada 15. oktobra vēstule “*Par smilts-grants, smilts un mālsmilts ieguvi atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni- Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1916).
- 4.10. SIA “*Vestabalt*” 2021. gada 15. oktobra vēstule Nr. 02/10-2021 “*Par smilts-grants, smilts un mālsmilts ieguvi atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni- Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1918).
- 4.11. SIA “*Vestabalt*” 2021. gada 15. oktobra vēstule Nr. 03/10-2021 “*Par smilts-grants, smilts un mālsmilts ieguvi atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni- Līči”, “Pieturdailes” un*

“Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1919).

- 4.12. SIA “Vestabalt” 2021. gada 15. oktobra vēstule Nr. 04/10-2021 *“Par smilts-grants, smilts un mālsmilts ieguvu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni- Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1920).*
- 4.13. SIA “Vestabalt” 2021. gada 15. oktobra vēstule Nr. 05/10-2021 *“Par smilts-grants, smilts un mālsmilts ieguvu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni- Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1921).*
- 4.14. SIA “Vestabalt” 2021. gada 15. oktobra vēstule Nr. 06/10-2021 *“Par smilts-grants, smilts un mālsmilts ieguvu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni- Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1922).*
- 4.15. Fizisku personu 2021. gada 19. oktobra vēstule *“Par smilts-grants, smilts un mālsmilts ieguvu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni- Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu” (Biroja reģ. Nr.5-01/1927).*
- 4.16. Fiziskas personas 2021. gada 15. oktobra vēstule *“Par smilts-grants, smilts un mālsmilts ieguvu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni- Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1933).*
- 4.17. SIA “My Wooden House” 2021. gada 15. oktobra vēstule *“Par smilts-grants, smilts un mālsmilts ieguvu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni- Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1934).*
- 4.18. Biroja 2021. gada 26. oktobra programma Nr. 5-03/10 *ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu ieguvei smilts – grants, smilts un mālsmilts ieguvei atradnēs “Elksnīši VV”, “Pieturdailes”, “Garkalni – Līči” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā, Ogres novadā.*
- 4.19. NKMP 2021. gada 4. novembra vēstule Nr. 05-01/5698 *“Par derīgo izrakteņu atradnes ierīkošanu īpašumos “Elksnīši”, “Garkalni-Līči”, Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā, Ogres novadā” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2059).*
- 4.20. NKMP 2021. gada 8. novembra vēstule Nr. 05-01/5718 *“Par derīgo izrakteņu atradnes ierīkošanu īpašumos “Elksnīši”, “Garkalni-Līči”, Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā, Ogres novadā” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2081).*
- 4.21. NKMP 2021. gada 8. novembra vēstule Nr. 05-01/5727 *“Par derīgo izrakteņu atradnes ierīkošanu īpašumos “Elksnīši”, “Garkalni-Līči”, Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā, Ogres novadā” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2082).*
- 4.22. NKMP 2021. gada 8. novembra vēstule Nr. 05-01/5728 *“Par derīgo izrakteņu atradnes ierīkošanu īpašumos “Elksnīši”, “Garkalni-Līči”, Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā, Ogres novadā” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2083).*
- 4.23. NKMP 2021. gada 8. novembra vēstule Nr. 05-01/5729 *“Par derīgo izrakteņu atradnes ierīkošanu īpašumos “Elksnīši”, “Garkalni-Līči”, Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā, Ogres novadā” (Biroja reģ. Nr. 5-01/2084).*

- 4.24. NKMP 2021. gada 8. novembra vēstule Nr. 05-01/5731 *“Par derīgo izrakteņu atradnes ierīkošanu īpašumos “Elksnīši”, “Garkalni-Līči”, Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā, Ogres novadā”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/2085).
- 4.25. NKMP 2021. gada 8. novembra vēstule Nr. 05-01/5732 *“Par derīgo izrakteņu atradnes ierīkošanu īpašumos “Elksnīši”, “Garkalni-Līči”, Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā, Ogres novadā”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/2086).
- 4.26. NKMP 2021. gada 8. novembra vēstule Nr. 05-01/5733 *“Par derīgo izrakteņu atradnes ierīkošanu īpašumos “Elksnīši”, “Garkalni-Līči”, Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā, Ogres novadā”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/2087).
- 4.27. NKMP 2021. gada 8. novembra vēstule Nr. 05-01/5734 *“Par derīgo izrakteņu atradnes ierīkošanu īpašumos “Elksnīši”, “Garkalni-Līči”, Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni”, Birzgales pagastā, Ogres novadā”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/2088).
- 4.28. Izstrādātājas 2022. gada 8. jūnija vēstule *“Par SIA “Garkalni VV” plānotās smilts, smilts-grants un mālsmilts ieguves paplašināšanu derīgo izrakteņu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu”* ar klāt pievienoto paziņojumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/1257).
- 4.29. Izstrādātājas 2022. gada 20. jūnija vēstule *“Par SIA “Garkalni VV” plānotās smilts, smilts-grants un mālsmilts ieguves paplašināšanu derīgo izrakteņu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu, precizējumi”* ar klāt pievienoto paziņojumu (Biroja reģ. Nr. 5-01/1302).
- 4.30. Izstrādātājas 2022. gada 5. jūlija vēstule *“Par SIA “Garkalni VV” plānotās smilts, smilts-grants un mālsmilts ieguves paplašināšanu derīgo izrakteņu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas tiešsaistes videokonferences protokolu”* ar klāt pievienotajiem materiāliem (Biroja reģ. Nr. 5-01/1410).
- 4.31. DAP 2022. gada 8. jūlija vēstule Nr. 4.9/3763/2022-N *“Par SIA “Garkalni VV” plānotās smilts, smilts-grants un mālsmilts ieguves paplašināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/1443).
- 4.32. Ogres novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) 2022. gada 11. jūlija vēstule Nr. 2-5.1/2362 *“Par smilts, smilts – grants un mālsmilts ieguves paplašināšanas derīgo izrakteņu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni-Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pag., Ogres nov., ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/1459).
- 4.33. Izstrādātājas 2023. gada 24. janvāra vēstule *“Par SIA “Garkalni VV” plānotās smilts, smilts-grants un mālsmilts ieguves paplašināšanas derīgo izrakteņu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma aktuālās redakcijas iesniegšanu”* un klāt pievienotais Ziņojums ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/172).
- 4.34. Dienests 2023. gada 23. februāra vēstule Nr. 2.4/AP/2480/2023 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/420).
- 4.35. Pašvaldības 2023. gada 24. februāra vēstule Nr. 2-5.1/450 *“Par smilts, smilts – grants un mālsmilts ieguves paplašināšanas derīgo izrakteņu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā, ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* (Biroja reģ. Nr. 5-01/425).

- 4.36. DAP 2023. gada 27. februāra vēstule Nr. 4.9/1208/2023-N “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma aktuālo redakciju*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/439).
- 4.37. Biroja 2023. gada 10. marta vēstule Nr. 5-01/245/2023 “*Par IVN Ziņojumu aktuālo redakciju*”.
- 4.38. Izstrādātājas 2023. gada 24. marta vēstule “*Par SIA “Garkalni VV” plānotās smilts, smilts-grants un mālsmilts ieguves paplašināšanas derīgo izrakteņu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma aktuālās redakcijas iesniegšanu atzinuma saņemšanai*” un klāt pievienotais Ziņojums ar pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/717).
- 4.39. Biroja 2023. gada 12. aprīļa vēstule Nr. 5-01/363/2023 “*Par IVN Ziņojumu aktuālo redakciju*”.
- 4.40. Izstrādātājas 2023. gada 12. jūnija vēstule “*Par SIA “Garkalni VV” plānotās smilts, smilts-grants un mālsmilts ieguves paplašināšanas derīgo izrakteņu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma aktuālās redakcijas iesniegšanu Vides pārraudzības valsts birojā atzinuma saņemšanai*” ar klāt pievienoto Ziņojumu un pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/1503)²⁹.
- 4.41. Pašvaldības 2023. gada 12. jūlija vēstule Nr. 2-5.1/1708 “*Par smilts, smilts – grants un mālsmilts ieguves paplašināšanas derīgo izrakteņu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā, ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma 4. redakciju*” (Biroja reģ. Nr. 5-01/1688)
- 4.42. Biroja 2023. gada 13. jūlija vēstule Nr. 5-01/877/2023 “*Par IVN Ziņojumu aktuālo redakciju*”.
- 4.43. Izstrādātājas 2023. gada 28. jūlija vēstule “*Par SIA “Garkalni VV” plānotās smilts, smilts-grants un mālsmilts ieguves paplašināšanas derīgo izrakteņu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni - Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pagastā, Ogres novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma aktuālās redakcijas iesniegšanu Vides pārraudzības valsts birojā atzinuma saņemšanai*” ar klāt pievienoto Ziņojumu (5. redakcija) un pielikumiem (Biroja reģ. Nr. 5-01/1839).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paziņojums par IVN sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (turpmāk - Sākotnējā apspriešana) tika publicēts laikraksta “*Ogres vēstis Visiem*” 2021. gada 28. septembra izdevumā Nr. 73 (1159), Pašvaldības tīmekļvietnēs www.ogresnovads.lv un www.kegumanovads.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.videseksperti.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli par Paredzēto darbību bija pieejami tīmekļvietnēs www.ogresnovads.lv, www.kegumanovads.lv un www.videseksperti.lv, kā arī klātienē Ogres novada domē (Brīvības iela 33, Ogre, Ogres pilsēta, LV-5001) darba laikā un Ķeguma pilsētas pārvaldē (Lāčplēša 1, Ķegums, Ķeguma pilsēta, LV-5020). Atbilstoši Sākotnējā apspriešana materiāliem paziņojumi

²⁹ Elektroniskā formātā Ziņojums ar pielikumiem Birojā iesniegts 2023. gada 12. jūnijā (Biroja reģ. Nr. 5-01/1506).

par IVN uzsākšanu un individuāli tika nosūtīti to nekustamo īpašumu īpašniekiem (valdītājiem), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu.

- 5.1.2. Sākotnējā apspriešana norisinājās laika posmā no 2021. gada 28. septembra līdz 19. oktobrim. Saskaņā ar likuma “Covid – 19 infekcijas pārvaldības likums” 20. pantā noteikto Sākotnējā apspriešana notika neklātienēs formā (attālināti). Neklātienēs sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks no 2021. gada 11. oktobra līdz 15. oktobrim, kuras laikā bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, rakstot uz elektroniskā pasta adresi renate@videseksperti.lv, un saņemt uz tiem atbildes. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme notika attālināti 2021. gada 13. oktobrī plkst. 18.00, rīkojot tiešsaistes videokonferenci platformā “ZOOM”. Sanāksmē piedalījās SIA “Vides eksperti”, Pašvaldības un sabiedrības pārstāvji. Videoprezentācija bija pieejama tīmekļvietnēs www.kegumanovads.lv un www.videseksperti.lv laika posmā no 11. oktobra līdz 15. oktobrim, kura Sākotnējās apspriešanas laikā skatīta 12 reizes.
- 5.1.3. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojs kopumā saņēma deviņus iesniegumus (četrus fizisko personu un piecus juridiskās personas) iesniegumus, kuros sniegti priekšlikumi ietekmes uz vidi novērtējumam, izteikts iebildums pret Paredzētās darbības realizāciju un satraukums par Paredzētās darbības radītām ietekmēm (ietekmi uz gaisa kvalitāti, hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, kultūrvēsturisko mantojumu), vērsta uzmanība uz transportēšanas intensitātes palielināšanos, ceļa nestspēju un tā stāvokļa pasliktināšanos, kā arī gaisa piesārņojuma palielināšanos, tā ietekmi uz cilvēku veselību un citiem aspektiem saistībā ar Paredzētās darbības realizāciju. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā saņemtie iesniegumi, kas ņemti vērā, formulējot šīs Biroja programmas prasības, nosūtīti Ierosinātājai, kurai tajos ietvertie argumenti jāņem vērā un jāvērtē, sagatavojot Ziņojumu.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Ziņojuma apspriešana) norisinājās no 2022. gada 10. jūnija līdz 9. jūlijam. Paziņojums par Paredzētās darbības Ziņojuma apspriešanu tika publicēts Ogres novada laikraksta “Ogres Vēstis Visiem” 2022. gada 10. jūnija izdevumā Nr.44 (1227) un ievietots Pašvaldības, Izstrādātājas un Biroja tīmekļvietnēs (attiecināmi – www.ogresnovads.lv, www.videseksperti.lv un www.vpvb.gov.lv **Error! Hyperlink reference not valid.**). Ziņojums bija pieejams Ogres novada pašvaldībā (Brīvības iela 33, Ogre, Ogres novads, LV-5001) un Ķeguma pilsētas pārvaldē (Lāčplēša 1, Ķegums, Ogres novads, LV-5020), kā arī Pašvaldības un Izstrādātājas tīmekļvietnēs - www.ogresnovads.lv un www.videseksperti.lv.
- 5.2.2. Saskaņā ar likuma “Covid – 19 infekcijas pārvaldības likums” Ziņojuma apspriešanas sanāksme notika neklātienēs formā no 2022. gada 20. jūnija līdz 29. jūnijam, kuras laikā bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, rakstot uz elektroniskā pasta adresi biros@videseksperti.lv, un saņemt uz tiem atbildes. Videoprezentācija bija pieejama pašvaldības un Izstrādātājas tīmekļvietnē www.ogresnovads.lv un www.videseksperti.lv sākot ar 2022. gada 20. jūnija plkst. 10:00. Tiešsaistes videokonference notika 2022. gada 29. jūnijā plkst. 18:00 platformā “Zoom”, pieejas saite tika publicēta Izstrādātājas un pašvaldības tīmekļvietnēs - www.videseksperti.lv un www.ogresnovads.lv. Sanāksmē piedalījās Izstrādātājas, Pašvaldības, Dienesta pārstāvji un divas fiziskas personas (Ziņojuma 28.2. pielikums).
- 5.2.3. Ziņojuma apspriešanas ietvaros Birojs saņēma DAP 2022. gada 8. jūlija vēstuli Nr. 4.9/3763/2022-N “Par SIA “Garkalni VV” plānotās smilts, smilts-grants un mālsmilts ieguves paplašināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” un Pašvaldības 2022. gada 11. jūlija vēstuli Nr. 2-5.1/2362 “Par smilts, smilts – grants un

mālsmilts ieguves paplašināšanas derīgo izrakteņu atradnēs “Elksnīši VV”, “Garkalni-Līči”, “Pieturdailes” un “Garkalnu pakalni” Birzgales pag., Ogres nov., ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” ar tajās ietvertajiem viedokļiem par nepieciešamību papildināt Ziņojumu. DAP lūdza Ziņojumā precizēt teritorijas, kuras skars hidroloģiskā režīma pārmaiņas, un skaidri norādīt paredzamās gruntsūdens līmeņa izmaiņas, lai varētu novērtēt ietekmi uz dabas vērtībām, kas atrodas Paredzētās darbības pieguļošajās teritorijās. Pamatojoties uz DAP norādēm Ziņojums papildināts ar hidroloģiskā režīma modelēšanas rezultātu karti un tekošu saldūdeņu biotopu eksperta atzinumu, papildināti arī Sugu un biotopu eksperta un Ornitologa atzinumi. Pašvaldība norādījusi uz nepieciešamību veikt Paredzētās darbības ietekmes uz kultūrvēsturiski, ainaviski un ekoloģiski vērtīgajiem kokiem, biotopiem Paredzētās darbības teritorijā un tās ietekmes zonā novērtējumu, kā arī izstrādāt uz pazemes ūdeņiem monitoringa sistēmu. Ņemot vērā Pašvaldības norādes Ziņojums papildināts ar ainavu arhitektu atzinumu³⁰, papildināts Sugu un biotopu eksperta atzinums, savukārt attiecībā uz pazemes ūdens monitoringa sistēmas izveidi norādīts, ka tā tiks izstrādāta derīgo izrakteņu ieguves projekta sagatavošanas laikā.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts 2023. gada 24. janvārī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļvietnēs www.ogresnovads.lv, www.videseksperti.lv un www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļvietnē www.videseksperti.lv.

5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojs saņēma:

5.3.2.1. Dienesta 2023. gada 23. februāra vēstuli Nr. 2.4/AP/2480/2023, kurā norādīts, ka Dienestam nav iebildumu par izstrādāto Ziņojumu.

5.3.2.2. Pašvaldības 2023. gada 24. februāra vēstuli Nr. 2-5.1/450. Pašvaldība norāda, ka Pašvaldības 2022. gada 11. jūlija vēstulē Nr. 2-5.1/2362 sniegtie komentāri un priekšlikumi par Ziņojumu ņemti vērā. Pašvaldība norāda, ka Ziņojumā ir atsaucē uz spēku zaudējušo Ķeguma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.–2037. gadam.

5.3.2.3. DAP 2023. gada 27. februāra vēstuli Nr. 4.9/1208/2023-N, kurā norādīts, ka no Ziņojumā esošā kartogrāfiskā materiāla nav konstatējams, tieši cik plata ir josla, kurā neveiks derīgo izrakteņu ieguvu Alstiķes liepu alejas tuvumā. DAP ieskatā, lai novērstu nelabvēlīgu ietekmi uz Alstiķes liepu aleju (koku vainagu un sakņu apciršana, erozija, putekļu piesārņojums) būtu jāievēro vismaz 10 m (optimāli – 20 m) plata josla no koku vainagu ārējās projekcijas. Attiecībā uz Alstiķes liepu alejas D galā esošo dižkoku priedi (ID 18454) norādīts, ka Ziņojumā un Sugu un biotopu eksperta atzinumā norādītā buferjosla – 10 m no koka vainaga projekcijas ārējās malas ir minimālā aizsardzības zona, ko nosaka Latvijas normatīvie akti. Pārvaldes ieskatā piesardzības nolūkos ir ieteicams vēl par 5-10 m paplašināt joslu no aizsargājamā koka teritorijas, kurā netiek īstenota derīgo izrakteņu ieguve. Pamatojoties uz Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumiem Nr. 264 “*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*”, DAP lūdz arī dižkoku – aizsargājamo koku teritorijās nenovietot tehniku un neveidot atbērtni vai krautuvi. DAP ieskatā Paredzētās darbības īstenošana neradīs būtisku negatīvu ietekmi uz dabas vērtībām, ja tiek ievēroti visi Ziņojumā un Sugu un biotopu ekspertes papildinātajā atzinumā iekļautie

³⁰ Ziņojuma 30. pielikums.

nosacījumi ietekmes uz dabas vērtībām mazināšanai, kā arī DAP norādītie ieteikumi. Ierosinātāja norādījusi, ka Sugu un biotopu eksperta atzinumā iekļautie nosacījumi tiks ievēroti, kā arī atradnē “*Garkalnu pakalni*” netiks izstrādāta 10 – 20 m plata josla no koku vainagu ārējās projekcijas.

- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2023. gada 10. marta vēstuli Nr. 5–01/245/2023 Ziņojumu nodeva papildināšanai, nosūtot Ierosinātājai un Izstrādātājai arī Birojā saņemtos pašvaldības un institūciju viedokļus.
- 5.3.4. 2023. gada 31. martā Izstrādātāja Birojā iesniedza aktualizēto Ziņojumu. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots Izstrādātājas, Pašvaldības un Biroja tīmekļvietnēs (attiecīgi www.videseksperti.lv, www.ogresnovads.lv un www.vpvb.gov.lv). Ziņojuma 31.2. pielikumā ietverts pārskats par iebildumu un viedokļu izvērtējumu, norādot, kā tie ņemti vērā.
- 5.3.5. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2023. gada 12. aprīļa vēstuli Nr. 5-01/363/2023 lūdza papildināt Ziņojumu ar nepieciešamo papildu informāciju un vērtējumu saistībā ar emisiju aprēķiniem un hidroloģisko modelēšanu.
- 5.3.6. Aktualizēto Ziņojumu Izstrādātāja iesniedza 2023. gada 12. jūnijā. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots Izstrādātājas, Pašvaldības un Biroja tīmekļvietnēs (www.videseksperti.lv, www.ogresnovads.lv un www.vpvb.gov.lv). Ziņojuma 32.2. pielikumā ietverts pārskats par iebildumu un viedokļu izvērtējumu, norādot, kā tie ņemti vērā.
- 5.3.7. Birojs ar 2023. gada 17. jūlija vēstuli Nr. 5-01/877/2023, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, lūdza papildināt Ziņojumu ar nepieciešamo papildu informāciju un vērtējumu, jo pirmšķietami tika secināts, ka Ziņojuma trokšņa novērtējuma rezultāti atspoguļoti kļūdaini vai arī neprecizitāte radusies trokšņa modelēšanas procesā. Kā arī *Ziņojumā iekļautā informācija par hidroloģisko modelēšanu kļūdaini tika atstāta, no iepriekšējās redakcijas, saskaņā ar 32.2. pielikumu.*
- 5.3.8. Aktualizēto Ziņojumu Izstrādātāja iesniedza 2023. gada 12. jūnijā. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots Izstrādātājas, Pašvaldības un Biroja tīmekļvietnēs (www.videseksperti.lv, www.ogresnovads.lv un www.vpvb.gov.lv). Ziņojuma 32.2. pielikumā ietverts pārskats par iebildumu un viedokļu izvērtējumu, norādot, kā tie ņemti vērā.
- 5.3.9. Ziņojuma 5. redakciju Izstrādātāja iesniedza 2023. gada 28. jūlijā. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots Izstrādātājas, Pašvaldības un Biroja tīmekļvietnēs (www.videseksperti.lv, www.ogresnovads.lv un www.vpvb.gov.lv). Ziņojuma 35. pielikumā pievienota papildinformācija un ievades dati trokšņa ietekmes novērtējumam, 36. pielikumā ietverts papildinātais pārskats par iebildumu un viedokļu izvērtējumu, norādot, kā tie ņemti vērā.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros Ziņojuma Izstrādātāja ir novērtējusi iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tajā skaitā ietekmes, kas izriet no derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes, uzglabāšanas un transportēšanas. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots veikt teritorijā, kurā atrodas arī citas aktīvas derīgo izrakteņu ieguves vietas (skat. arī šī atzinuma 3.2.4. punktu), sagaidāmās ietekmes vērtētas kopsakarā ar šīm darbībām. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros gan atsevišķi, gan summāri vērtēta Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti un vides trokšņa līmeni, hidroloģiskajiem

un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, kā arī ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, ainavu u.c.

- 6.2. Izvērtējis Ziņojumā veikto ietekmju novērtējumu, Birojs secina, ka būtiskas ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un apjomu, tajā skaitā apstākli, ka derīgā izrakteņa ieguve plānota četrās teritoriāli tuvu novietotās ieguves vietās, ir gaisa piesārņojošo vielu un trokšņu emisijas ietekmes gan no derīgā materiāla ieguves un apstrādes, gan transportēšanas. Ņemot vērā, ka plānotajā ieguves vietā un tās apkārtnē konstatēti aizsargājami biotopi un sugas, vērtēta Paredzētās darbības ietekme uz apkārtnes dabas vērtībām.
- 6.3. Birojs norāda uz Novērtējuma likuma 24. panta 2. punkta tiesību normu – *“Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.”*
- 6.4. No Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot noteiktos un/ vai aprēķinātos robežlielumus un mērķlielumus, kā arī īstenojot ietekmes novēršanas vai mazināšanas pasākumus, kādus Ierosinātāja Ziņojumā apņēmusies nodrošināt un kuru apkopojums pievienots Ziņojuma 5. nodaļā, kā arī ņemot vērā attiecīgo jomu ekspertu ieteikumus. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama.
- 6.5. Izvērtējot Ziņojuma secinājumus atsevišķo ietekmju vērtējumos, Izstrādātājas veikto alternatīvu salīdzinājumu un Ziņojumam pievienoto ekspertu atzinumu secinājumus, Birojs pievienojas Ziņojuma 6. nodaļas secinājumiem, ka atbalstāmāks ir Paredzētās darbības 1. alternatīvas risinājums, jeb vienlaicīga derīgā izrakteņa ieguve un apstrāde divās no vērtētajām četrām atradnēm.
- 6.6. Ja Paredzētās darbības plānošanas vai realizācijas gaitā tiek noteikti ieguves, apjoma, laika u.c. risinājumi, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un, pie nepieciešamības, Sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.
- 6.7. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā. Izvērtējis Ziņojumu un saistīto ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentāciju, tajā skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos sabiedrības, valsts un pašvaldību institūciju un juridisko personu atsauksmes par Ziņojumu, Birojs kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē šādus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītos ietekmes uz vidi aspektus:
 - 6.7.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognoze un ar tām saistītās ietekmes.
 - 6.7.2. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un ainavu.
 - 6.7.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.
 - 6.7.4. Troksnis un tā izplatība, tostarp transportēšanas ietekmes.
- 6.8. **Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina turpmāk minēto:**

6.8.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognoze un ar tām saistītās ietekmes:

- 6.8.1.1. Paredzētās darbības ietekmju uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu izmaiņas vērtētas Ziņojuma 3.2. nodaļā. Saskaņā ar Ziņojumu derīgo izrakteņu ieguvī atradnēs “*Elksnīši VV*” un “*Garkalni – Līči*” paredzēts veikt gan virs, gan zem gruntsūdens līmeņa, neveicot ūdens atsūkšanās un tai sekojošu gruntsūdens līmeņa pazemināšanu. Savukārt atradnēs “*Garkalnu pakalni*” un “*Pieturdailes*” derīgie izrakteņi tiks iegūti tikai virs gruntsūdens līmeņa. Saskaņā ar Ziņojumu arī relatīvi nelielas izmaiņas var radīt ietekmi uz dabas vērtībām, proti, uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kas saistītas ar mitriem augšanas apstākļiem un Alstiķes muižas lapegļu un liepu alejām atradnes “*Garkalnes pakalni*” tiešā tuvumā (skat. arī šī atzinuma 6.8.2. punktu).
- 6.8.1.2. Novērtējums veikts ņemot vērā hidroloģiskos un hidrauliskos aprēķinus, kā arī kopsakarības starp Paredzētās darbības un tās apkārtnes teritorijā ar jau līdz šim veikto derīgo izrakteņu ieguvī Paredzētās darbības potenciālās ietekmes zonā. Hidroloģisko prognožu un aprēķinu rezultātā iegūtā kartoshēma ar gruntsūdeņu horizonta līmeņu potenciāli iespējamajām izmaiņām pievienota Ziņojuma 3.2.3. attēlā. Detalizētāka informācija par veiktajiem aprēķiniem un prognožu pieeju sniegta Ziņojuma 153. -156. lpp.
- 6.8.1.3. Ziņojumā norādīts, ka būtiskāko ietekmi hidroloģisko apstākļu izmaiņu aspektā var radīt Paredzētā darbība 1. alternatīvas 1. posmā atradnēs “*Elksnīši VV*” un “*Garkalni – Līči*”, kur derīgos izrakteņus plānots iegūt arī zem pazemes ūdeņu līmeņa.
- 6.8.1.4. Ziņojumā novērtēts, ka, ieguves rezultātā veidojoties ūdenstilpēm, mainīsies ūdens bilance – ar ūdeni aizpildīta karjera augšpusē (gruntsūdens plūsmas virzienā) notiks neliela gruntsūdeņu līmeņa pazemināšanās, bet leļpusē – paaugstināšanās. Ņemot vērā atradņu novietojumu un teritorijas hidroģeoloģiskos apstākļus, Ziņojumā secināts, ka šīs izmaiņas būs nelielas (aptuveni 0,1 - 0,2 m) un nepārsniegs gruntsūdeņu sezonālo izmaiņu amplitūdu. Proti, atradne “*Garkalni – Līči*” ir izvietota uz ūdensšķirtnes, bet no atradnes “*Elksnīši VV*” meliorācijas grāvji (ūdensnotekas) novada ūdeņus dažādos virzienos (Ziņojuma 2.2.1. attēls). Savukārt atradne “*Garkalni – Līči*” atrodas tiešā Vitkapupītes tuvumā un, izstrādājot to bez ūdeņu atsūkšanās, līmenis karjerā netiek prognozēts zemāks par līmeni upītē. Ziņojumā pieņemts, ka līmenis atradnes ūdenstilpē būs vidējs, t.i., starp esošo līmeni daļēji izstrādātajās atradnēs “*Garkalni – 1978. g.*” un “*Garkalni – 1 (II bloks)*” un Vitkapupītē, tas ir ap 35,5 – 36,5 m v.j.l. Ūdens līmeņa izmaiņas objektā, kas izvietots starp esošajām ūdenstilpēm, kaut arī nelielām, un upi, nav iespējamās amplitūdā, kas lielāka nekā minētajos objektos. Situācija ar izstrādātu atradni “*Elksnīši VV*” būs līdzīga, jo vairākas ūdenstilpes, kas jau šobrīd ir izveidojušās esošo un bijušo karjeru vietā ūdeņu plūsmas leļpusē, ir savdabīga hidroloģiski – hidroģeoloģiskā barjera, kas neļaus dabiskas plūsmas rezultātā pazemināt ūdeņu līmeni potenciālajā ūdenstilpē zemāk par līmeni esošajās ūdenstilpēs. Līdz ar to, arī šajā gadījumā vides risks, kas saistīts ar pazemes ūdeņu līmeni, ir novērtēts kā nebūtisks.
- 6.8.1.5. Vēl mazāka ietekme paredzama iegūstot derīgos izrakteņus tikai virs gruntsūdens līmeņa atradnēs “*Garkalnu pakalni*” un “*Pieturdailes*”. Ziņojumā secināts, ka paredzētās atradnes “*Pieturdailes*” tiešā tuvumā un apstākļos, kas uzskatāmi par praktiski identiskiem, jau ilgstoši notiek derīgo izrakteņu (smilts un smilts – grants) ieguve atradnē “*Jaunjelgavas 1. meža kvartāls*”. Vistuvāk atradnei “*Jaunjelgavas 1. meža kvartāls*” izvietotajā Strauta posmā ūdeņu līmenis svārstās

43,3 – 39,1 m v.j.l. robežās. Salīdzinot minētās atzīmes ar bijušās PSRS Ģenerālštāba mēroga 1:10 000 topogrāfiskajā kartē sniegtajām (Ziņojuma 3.2.1. attēls), konstatēts, ka tās praktiski nav izmainījušās vismaz 30 – 40 gadu laikā. Secināts, ka smilts – grants karjera izveide un izstrāde virs gruntsūdens līmeņa, praktiski nav atstājusi iespaidu uz Strauta hidroloģisko režīmu. Pielietojot analogijas principu, secināts, ka arī atradnēs “*Garkalnu pakalni*” un “*Pieturdailes*” Paredzētās darbības ietekmes uz ģeoloģiski – hidroģeoloģiskajiem apstākļiem novērtējama kā nebūtiska.

- 6.8.1.6. Paredzētās darbības potenciāli iespējamās ietekmes uz virszemes un pazemes ūdeņiem zonas robežas attēlotas Ziņojuma 3.2.2. attēlā. Potenciālās ietekmes zonas platība ir neliela, kā arī tai ir vairāki izteikti robežnosacījumi (iekšējie filtrācijas robežnosacījumi jeb drenas) – Sienapurva upīte (R un ZR), Žīdupīte (DA un A) un autoceļš P85. Tikai D Paredzētās darbības ietekmes zonas robeža ir nenoteiktāka, tomēr arī šeit tā nevar paplašināties aiz Strauta – Vitkapupītes labā krasta pietekas, un ūdensnotekas – Sienapurva upītes labā krasta pietekas, uz D un DR no esošās vairāku atradņu (un arī ūdenstilpju) grupas.
- 6.8.1.7. Vērtējot Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz viensētu ūdensapgādi, secināts, ka Paredzētā darbība neradīs ietekmi uz apkārtnes viensētu ūdensguves iespējām. Izņēmums varētu būt viensētas “*Līči*” teritorija. Šajā teritorijā ūdens horizonta biežums ir īpaši neliels (tikai daži metri), iespējamās samērā krasas gruntsūdens līmeņa sezonālās svārstības (atbilstoši svārstībām Vitkapupītē), kā arī iespējama nedaudz pazemināta ūdens kvalitāte, veicot derīgo izrakteņu ieguvī zem gruntsūdeņu līmeņa atradnē “*Garkalni – Līči*”, arī attālums no perspektīvā laukuma “*Garkalnu pakalni*” R robežas ir mazāks par 100 m.
- 6.8.1.8. Ņemot vērā, ka Vitkapupītes un atradņu “*Garkalnu pakalni*” un “*Garkalni – Līči*” tuvumā konstatēti arī ES nozīmes biotopu 9050 *Lakstaugiem bagāti egļu meži*, 91E0* *Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)*, 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* poligoni, kā arī divas alejas un dižkoki, Ziņojuma 3.6.3. nodaļā norādītā Saldūdeņu eksperta rekomendācija – veikt upes gultnes tīrīšanu un saglabāt 20 m buferjoslu starp Paredzēto darbību un upi visā tās garumā īpašuma robežās, nodrošinot īpašu mikroklimatu un saudzējot apkārtējos mežu un krūmāju biotopus, kā rezultātā tiks izslēgta ietekme arī uz minēto posmu Vitkapupītē – Biroja ieskatā ņemama vērā arī kontekstā ar hidroloģiskā režīma uzlabošanu (vai vismaz nepasliktināšanu) Paredzētās darbības ietekmes zonā. Detalizētāks vērtējums par Paredzētās darbības ietekmi uz dabas vērtībām un bioloģisko daudzveidību sniegts šī atzinuma 6.8.2. sadaļā.
- 6.8.1.9. Apkopojot iepriekš minēto, Birojs atzīst, ka Paredzētās darbības ietekme uz hidroloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem Ziņojumā ir vērtēta un tajā iestrādāti arī risinājumi un rekomendācijas, lai mazinātu iespējamu nelabvēlīgu ietekmi (Ziņojuma 5.2.5. nodaļa).
- 6.8.1.10. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozēm, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
 - a) **Paredzētā darbība veicama, derīgos izrakteņus iegūstot atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem apjomiem un iestrādātajiem risinājumiem – bez ūdens atsūkņēšanas un tai sekojošas gruntsūdens līmeņa pazemināšanas. Darbības vietā nav pieļaujama derīgo izrakteņu mazgāšana/ skalošana.**

- b) Izstrādājama programma, kas aptver ietekmes uz ūdensapgādi uzraudzību un kontroli. Kontroles pasākumi ietekmes uz potenciālā riska viensētu ūdensapgādi uzraudzībai paredzami derīgo izrakteņu ieguves projekta izstrādes stadijā, paredzot arī rīcību neatbilstību gadījumā.
- c) Ūdens līmeņa būtiska pazeminājuma gadījumā Izstrādātājam jānodrošina alternatīvi risinājumi ietekmēto viensētu ūdensapgādei.
- d) Jānodrošina, ka ar Paredzētās darbības realizāciju netiek radīti traucējumi apkārtnes teritoriju meliorācijas sistēmu funkcionēšanā un būtiski ietekmēts mitruma režīms Paredzētās darbības ietekmes zonā. Jānodrošina Vitkapupītes un savienošo novadgrāvju stāvokļa uzraudzība un periodiska tīrīšana, ja nepieciešams, arī citi pasākumi.
- e) Jāparedz un jārealizē pasākumi, lai Paredzētās darbības rezultātā nepieļautu naftas produktu, sadzīves notekūdeņu un citu piesārņojošo vielu nokļuvi gruntī, virszemes un pazemes ūdeņos.

6.8.2. Ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un ainavu.

- 6.8.2.1. Ziņojumā sniegts vērtējums par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību (Ziņojuma 3.6. nodaļa), identificētas tuvākās ĪADT un citas dabas vērtības (skat. arī šī atzinuma 3.2.19. - 3.2.22. punktu). Detalizēts apkārtnes vērtību raksturojums pievienots Ziņojuma 2.7. nodaļā, objektu grafiskais attēlojums – Ziņojuma 2.7.17. attēlā. Ietekmju uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību novērtējumā piesaistīto sugu un biotopu ekspertu atzinumi pievienoti Ziņojuma 10., 11. un 29. pielikumā (skat. arī šī atzinuma 3.2.17. punktu).
- 6.8.2.2. Izvērtējot Ziņojumā sniegto informāciju, secināms, ka Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā nav sagaidāma tieša vai netieša negatīva ietekme uz Darbības vietai tuvāko identificēto *Natura 2000* teritoriju - dabas liegumu “*Daugava pie Kaibalas*” (skat. arī šī atzinuma 3.2.19. punktu), tuvāko identificēto dabas pieminekli (ģeoloģisks veidojums “*Radžu ūdensrīvēji un sausgultne*”) un mikroliegumiem.
- 6.8.2.3. Sugu un biotopu eksperta atzinumā (Ziņojuma 10. pielikums) detalizēti aprakstītas konstatētās īpaši aizsargājamās un retās sugas un/ vai aizsargājamie biotopi un teritorijas, kurās konstatēta iespējama Paredzētās darbības ietekme uz aizsargājamām sugām un/vai aizsargājamo biotopu poligoniem (skat. arī šī atzinuma 3.2.20. punktu).
- 6.8.2.4. No novērtējuma izriet, ka Paredzētās darbības rezultātā sagaidāma gan tieša, gan netieša nelabvēlīga ietekme uz atsevišķiem ES nozīmes biotopu poligoniem, kas atrodas ārpus Paredzētās darbības teritorijas, galvenokārt, saistībā ar hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma potenciālajām izmaiņām un mikroklimatisko apstākļu izmaiņām, kā arī iespējama ietekme uz Alstiķes muižas alejas dižkokiem. Tādēļ tālāk šajā atzinumā izvērstāk analizēta un vērtēta Paredzētās darbības ietekme un ietekmi mazinošie pasākumi tikai minētajos aspektos.
- 6.8.2.5. Kopumā Sugu un biotopu eksperts savā atzinumā novērtējis, ka tiešā plānotās darbības vietas tuvumā (jeb hidroloģisko apstākļu ietekmes zonā) atrodas trīsdesmit viens ES nozīmes saldūdens, zālāja vai meža biotopa poligons, kas pārstāv sešus dažādus biotopu veidus - 3260 *Upju straujtecēs un dabiski upju posmi* (četri poligoni), 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas* (viens poligons), 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* (astoņpadsmit poligoni), 9050 *Lakstaugiem bagāti egļu meži* (četri poligoni), 9080* *Staignāju meži* (viens poligons), 91E0* *Aluviāli meži* (aluviāli krastmalu un palieņu meži) (trīs poligoni) (Ziņojuma 10. pielikuma 3. un 4. pielikums). Detalizēts apraksts par ietekmes zonā esošo poligonu novietojumu un

novērtējums par Paredzētās darbības sagaidāmajām ietekmēm uz tajos esošajiem aizsargājamiem biotopiem sniegts Ziņojuma 10. pielikuma 2. – 3. lpp.

- 6.8.2.6. Saskaņā ar Sugu un biotopu eksperta vērtējumu galvenās ar Paredzēto darbību saistītās iespējamās ietekmes ir identificētas (kopumā uz septiņiem ES nozīmes biotopu poligoniem), līdz ar to sniegts arī vērtējumu par nepieciešamajiem ietekmi mazinošiem pasākumiem, uz:

6.8.2.6.1. Diviem Vitkapupītes posmiem (poligonu numurs 18ZK643_23 (ID 538994) un 20IS184_5 (ID 1082678)), kas atbilst ES nozīmes biotopam 3260 *Upju straujteses un dabiski upju posmi* un atrodas tiešā Darbības vietas tuvumā. Upe tek gar atradni “*Garkalni - Līči*” (50 m uz A) un atradni “*Garkalnu pakalni*” (10 – 75 m uz R) (Ziņojuma 2.7.1. attēls). Eksperts norāda, ka sagaidāmās gruntsūdens līmeņa izmaiņas (par 0,1 - 0,2 m) var atstāt ietekmi uz upes hidroloģisko režīmu, tādēļ rekomendēts ievērot 20 m buferzonu ap šiem biotopa poligoniem.

6.8.2.6.2. Diviem ES nozīmes biotopa 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* poligoniem (poligonu numurs 19ZL715_235 (ID 806622) un 19ZL715_236 (ID 806621)), kas atrodas atradnes “*Elksnīši VV*” tiešā tuvumā, 10 – 50 m no tās (Ziņojuma 2.7.1. attēls), iespējama gruntsūdens līmeņa krišanās par aptuveni 0,2 m. Rekomendēts ievērot vismaz 30 m buferjoslu ap šiem biotopa poligoniem, lai saglabātu tajos nemainīgus mikroklimatiskos apstākļus. Hidroloģisko apstākļu izmaiņas tieši neskar biotopa poligonu (poligona numurs 19ZL715_244 (ID 806636)), kas atrodas Vitkapupītes krastā 50 m uz A no atradnes “*Garkalni - Līči*”, un poligonu (poligona numurs 19ZL715_240 (ID 806640)), kas atrodas 430 m uz ZR no minētā plānotās atradnes un 150 m uz Z no esošās atradnes. Tomēr novērtēts, ja tiek ietekmēts Vitkapupītes tecējums, tas var atsaukties uz minētajiem meža biotopu poligoniem, tādēļ, realizējot Paredzēto darbību, jāievēro 20 m buferzona ap upi. Tāpat identificēta iespējama ietekme uz vēl vienu minētā biotopa poligonu (poligona numurs 19ZL715_242 (ID 806638)), kas atrodas atradnes “*Garkalnu pakalni*” tuvumā, 10 m uz D no tās. Meža mikroklimata saglabāšanai un minētajā poligonā konstatēto dabisko meža biotopu (turpmāk - DMB) indikatorsugu atradņu aizsardzībai rekomendēts ievērot 30 m buferjoslu ap biotopa poligonu. Novērtēts, ka ir sagaidāma arī putekļu daļiņu nogulsņēšanās uz augsnes un koku stumbriem, kas var ilgtermiņā ierosināt meža eutrofikāciju un netipisku augu sugu ieviešanos. Ietekmes mazināšanai kā fizisku barjeru starp minēto atradni un meža biotopu rekomendēts atstāt neskartu krūmu joslu, kā arī neierīkot pievedceļus vai derīgā izrakteņa krautnes.

- 6.8.2.7. Kā norādīts jau šā atzinuma 3.2.21. punktā, Paredzētās darbības vietas tiešā tuvumā atrodas divas alejas. Alstiķes muižas liepu aleja atrodas autoceļa P85 malā un robežojas ar atradni “*Garkalnu pakalni*”, tā ir ~500 m gara. Uz vienas liepas konstatēta īpaši aizsargājama sūnu suga - plakanlapu porenīte *Porella platyphylla*. Alstiķes muižas lapegļu aleja atrodas ~40 m uz R no atradnes “*Garkalnu pakalni*”, tā ir ~400 m gara. Alejā konstatēti dabas pieminekļi - dižkoki un potenciāli dižkoki (skat. šī atzinuma 3.2.15. punktu) (Ziņojuma 10. pielikuma 3. un 5. pielikums). Visi identificētie dižkoki atrodas 40 – 60 m attālumā no Paredzētās darbības vietas, izņemot priedi (ID 899243), kas atrodas zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 74440100148. No Sugu un biotopu eksperta sniegtā vērtējuma izriet, ka alejās nav pieļaujama esošo koku sakņu vai vainagu aplaušana, apciršana vai tādas hidroloģiskā režīma izmaiņas, kas var izraisīt koku kalšanu vai appludināšanu, kā to nosaka arī Noteikumu Nr. 264 40.1. punkta nosacījumi, kuri ir Ierosinātajai saistoši.

- 6.8.2.8. Sugu un biotopu eksperta atzinumā sniegts vērtējums par Paredzētās darbības ietekmi uz alejā esošajiem dižkokiem, ņemot vērā hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu prognozes, kas iegūtas aprēķinu ceļā. Saskaņā ar Ziņojumu (74. lpp.) gruntsūdeņu iegulas dziļums atradnē “*Garkalnu pakalni*”, uz kuras Z un R robežām atrodas liepu un lapegļu alejas, novērtēts kā 2,5 – 5,5 m, tas ir horizonta absolūtais līmenis, kas izvietojas apmēram 37 – 38 m v.j.l. Šajā iecirknī gruntsūdeņu horizonts uzskatāms par samērā maz ietekmētu. Esošais susinātājgrāvis novada ūdeņus Vitkapupītes virzienā. Attiecīgi Sugu un biotopu eksperts savā atzinumā novērtējis, ka Paredzētās darbības rezultātā atradnē “*Garkalnu pakalni*”, kas atrodas tiešā tuvumā iepriekš minētajām alejām, gruntsūdens līmenis var celties par 0,1 m, kas nerada tiešus draudus alejās augošo koku augšanai. Tādējādi secināms, ka ar Paredzēto darbību nav sagaidāma saistīta hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu negatīva ietekme uz identificētajiem dižkokiem. Vienlaikus Sugu un biotopu eksperts savā atzinumā sniedzis arī rekomendācijas par pievedceļu plānošanu, lai tie radītu pēc iespējas mazāku ietekmi uz alejām. Savukārt lapegļu alejas DA galā nepieciešams ievērot dižkoku buferjoslu (ne mazāk kā 10 m no koka vainaga projekcijas ārējās malas), kā to noteic arī Noteikumu Nr. 264 38.2. punkts.
- 6.8.2.9. Atbilstoši DAP 2021. gada 13. decembra vērtējumam (Ziņojuma 9. pielikums), derīgo izrakteņu ieguvi var veikt, ja tiek ievērotas Sugu un biotopu eksperta atzinumā norādītās rekomendācijas, – nav pieļaujama alejās esošo koku sakņu vai vainagu aplaušana, apciršana vai hidroģeoloģiskā līmeņa svārstības, kas var izraisīt koku kalšanu vai appludināšanu. Pievedceļus, ja tas nepieciešams, vēlams plānot aleju galos, tos lieki nesapojot. Tāpat, kā norādīts jau šī atzinuma 3.2.21. apakšpunktā, prasības dižkoku aizsardzībai reglamentē Noteikumi Nr. 264.
- 6.8.2.10. Sugu un biotopu eksperts savā atzinumā sniedzis vērtējumu arī par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz pētāmajā teritorijā konstatētajām dabisko DMB indikatorsugām (sūnas, ķērpji un sēnes), īpaši aizsargājamām sūnu sugām³¹ – plakanlapu porenīti *Porella platyphylla* un gludkausiņa jungermanniju *Lioclaena lanceolata* (syn. *Jungermannia leiantha*) (Ziņojuma 10. pielikuma 1. tabula un 3. – 5. pielikums) un īpaši aizsargājamām vaskulāro augu sugām (Ziņojuma 10. pielikuma 4. – 5. lpp.). No novērtētā izriet, ka visas konstatētās DMB indikatorsugas ir samērā bieži sastopamas mežu teritorijās Latvijā un konkrēto atradņu iznīcināšana nav uzskatāma par būtisku kaitējumu bioloģiskajai daudzveidībai vai sugu populācijām. Tāpat novērtēts, ka nav sagaidāma ar Paredzēto darbību saistīta negatīva ietekme uz iepriekš minētajām aizsargājamām sūnu sugām, izņemot, ja Paredzētās darbības ietekmē tiek novērota alejas koku³² nokalšana plakanlapu porenītes gadījumā. Savukārt attiecībā uz konstatētajām īpaši aizsargājamām vaskulāro augu sugu atradnēm novērtēts, ka tās atrodas relatīvi tālu no plānotās darbības vietas, tādēļ tieša negatīva ietekme uz to kvalitāti nav sagaidāma.
- 6.8.2.11. Saskaņā ar Saldūdeņu eksperta atzinumu, kas sniegts, lai novērtētu Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz Vitkapupīti (Ziņojuma 29. pielikums), upes ūdens līmenis un tecējums ir nevienmērīgs. Konstatēti posmi ar seklu un stāvošu ūdeni, novērojama krastu erozija (uzpludinājumi) un lieli koku sagāzumi, posma lejtecē ir bebru aizsprosts. Kā norādīts jau šī atzinuma 6.8.2.6.1. punktā, Vitkapupītes posmi,

³¹ Minēto sugas iekļautas Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumu Nr. 396 “*Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu*” 1. pielikumā.

³² Saskaņā ar Sugu un biotopu eksperta atzinumu plakanlapu porenīti *Porella platyphylla* atradne konstatēta uz liepas autoceļa P85malā liepu alejā pie Alstiķes muižas, kas atrodas starp atradni “*Garkalnu pakalni*” un autoceļu P85.

kas atrodas Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē atbilst ES nozīmes biotopam 3260 *Upju straujtes un dabiski upju posmi*.

- 6.8.2.12. Ņemot vērā minēto, Saldūdeņu eksperts sniedzi vērtējumu par nepieciešamajiem pasākumiem Vitkapupītes esošā stāvokļa uzlabošanai un Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai. Proti, nepieciešams atjaunot ūdensteces dabiskumu - demontēt bebru aizsprostu un iztīrīt sanesumus (arī ārpas ar Paredzēto darbību saistīto īpašumu robežām). Atradņu "*Garkalni – Līči*" un "*Garkalnu pakalni*" posmos īpašumu robežās nepieciešams upes veģetācijas monitorings ik pēc trīs gadiem. Ja aizaugums ar augstajiem lakstaugiem laika gaitā palielinās, jāveic pārtīrīšanas darbi īpašumu robežās un organisko atlieku izvākšana no ūdensteces, nogādājot tos ārpas upes un meža biotopiem. Lai saglabātu aizsargājamo upes biotopu, rekomendējams nodrošināt 20 m buferjoslu starp Paredzētās darbības vietu un upi visā tās garumā, kas saskan arī ar Sugu un biotopu eksperta rekomendācijām (skat. šī atzinuma 6.8.2.6.1. punktu). Atbilstoši Saldūdeņu eksperta vērtējuma, realizējot iepriekš minētos pasākumus ietekmes uz Vitkapupīti mazināšanai, Paredzētā darbība būtiski neietekmēs Vitkapupīti un ir iespējams saglabāt upes biotopu ar visām tajā esošajām vērtībām.
- 6.8.2.13. Informācija par Darbības vietas apkārtnē konstatētajām aizsargājamām putnu sugām sniegta jau šī atzinuma 3.2.22. punktā, to atrašanās vietas parādītas Ziņojuma 2.7.16. attēlā un Ornitologa atzinuma (Ziņojuma 11. pielikums) pielikumā, bet pārskata tabula par konstatētajām putnu sugām un sagaidāmo ietekmi – Ziņojuma 2.7.2. tabulā. Kopumā Ornitologs secinājis, ka Paredzētā darbība neradīs būtisku negatīvu ietekmi uz apkārtējā teritorijā konstatēto Latvijā un ES īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanas vai barošanās apstākļiem, t.sk., arī realizējot ieguves apjoma 2. alternatīvas variantu, kurā paredzēta visu četru atradņu vienlaicīga izstrāde. Lai mazinātu ietekmi uz Paredzētās darbības vietas teritorijā ligzdojošajām putnu sugām (tajā skaitā, iespējams, Latvijā un ES īpaši aizsargājamām sugām), teritorijas sagatavošanu derīgo izrakteņu ieguvei (koku un krūmu izciršana, lakstaugu stāva novākšana) nepieciešams veikt ārpas aktīvā putnu ligzdošanas perioda (1. marts – 30. jūnijs).
- 6.8.2.14. Ietekmi mazinošo pasākumu uz apkārtnes dabas vērtībām un bioloģisko daudzveidību, kurus Izstrādātāja apņēmusies īstenot, apkopojums pievienots Ziņojuma 5.2.1. nodaļā. Shematisks plānotais ieguves laukumu samazinājums, ņemot vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (izņemot atkāpes no atradnēm piegulošo nekustamo īpašumu robežas), parādīts Ziņojuma 1.3.1. un 1.1.17. attēlā.
- 6.8.2.15. Izvērtējot Ziņojumā sniegto informāciju un Paredzētās darbības ietekmes uz dabas vērtībām mazinošos pasākumus, Birojs secina, ka kopumā Ierosinātāja apņemas ievērot sugu un biotopu ekspertu atzinumos sniegtos nosacījumus ietekmju mazināšanai. To ievērošanu, kā priekšnoteikumu, lai netiktu radīta ar Paredzēto darbību saistīta būtiska negatīva ietekme uz dabas vērtībām, apliecina arī DAP 2023. gada 27. februāra vēstulē Nr. 4.9/1208/2023-N paustais viedoklis. Birojs secina, ka DAP minētajā vēstulē norāda arī, ka, DAP ieskatā, piesardzības nolūkā būtu ieteicams ievērot papildu 5 - 10 m joslu līdz aizsargājamām koku teritorijām, kurās netiek īstenota derīgo izrakteņu ieguve. Tomēr saskaņā ar Ziņojumu (5.2.1. nodaļa) šajā aspektā plānots ievērot Sugu un biotopu eksperta norādīto minimālo 10 m buferjoslu, kā to noteic Noteikumu Nr. 264 38.2. punkts. Papildus tam no Ziņojuma 7. nodaļas izriet, ka Ierosinātāja apņemas veikt arī Saldūdens eksperta atzinumā rekomendēto Vitkapupītes posmu, kas saistīti ar teritorijām, kur izvietotas atradnes "*Garkalni – Līči*" un "*Garkalnu pakalni*", veģetācijas monitoringu.

- 6.8.2.16. Tāpat Birojs secina, ka Ziņojuma 5.2.1. nodaļā nav iekļauts ietekmi mazinošais pasākums – 10 m buferzona no Alstiķes liepu alejas, par kura plānotu realizāciju secināms no Ziņojumā sniegtās informācijas (piemēram, Ziņojuma 1.1.17. attēls, informācijas Ziņojuma 40. lpp. u.c.). Par šādas buferzonas nepieciešamību DAP savu viedokli paudusi arī 2023. gada 27. februāra vēstulē Nr. 4.9/1208/2023-N. Proti, lai novērstu nelabvēlīgu ietekmi uz liepu aleju (koku vainagu un sakņu apcirpšana, erozija, putekļu piesārņojums, DAP ieskatā būtu jāievēro vismaz 10 m (optimāli – 20 m) plata josla no koku vainagu ārējās projekcijas, kurā neveic derīgo izrakteņu ieguvu. Vienlaikus Birojs secina, ka, atbilstoši datu sistēmā “Ozols” pieejamai informācijai, Alstiķes liepu aleja vai tajā esošie koki nav reģistrēti kā aizsargājama aleja vai dabas piemineklis. Tomēr, kā norādīts jau šī atzinuma 3.2.24. punktā un tālāk šajā atzinumā, tai ir kultūrvēsturiska vērtība. Tāpat saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertu atzinumu (Ziņojuma 10. pielikuma 3. – 4. lpp., skat. arī šī atzinuma 32. zemsvītras parakstu), uz vienas no alejā esošajām liepām konstatēta īpaši aizsargājama sūnu sugas - plakanlapu porenīte *Porella platyphylla*, atradne.
- 6.8.2.17. Ņemot vērā DAP kā kompetentās iestādes valsts dabas aizsardzības īstenošanā, tajā skaitā sugu un biotopu aizsardzības jomā, pausto viedokli, kas pamatots ar bažām par erozijas risku, ja derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta līdz pat aizsargājamo koku teritoriju robežām, Biroja ieskatā noteikt papildu 5 -10 m buferjoslu (tātad kopumā 15 – 20 m no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas) ap aizsargājamiem kokiem ir uzskatāma par samērīgu prasību, lai novērstu jebkādas šaubas par iespējamu aizsargājamo koku bojāšanu vai tiem piemērotu augšanas apstākļu nelabvēlīgu ietekmēšanu. Tāpat Biroja ieskatā par samērīgu uzskatāma arī nosacījuma par 10 – 20 m buferjoslas ap Alstiķes liepu aleju noteikšana, kas tālāk šajā atzinumā detālāk pamatota arī no kultūrvēsturisko vērtību aizsardzības aspekta.
- 6.8.2.18. Paredzētās darbības teritorijas apkārtnes ainavisko un kultūrvēsturisko vērtību raksturojums sniegts Ziņojuma 2.11. nodaļā, kā arī šī atzinuma 3.2.24. punktā, bet ietekmes novērtējums šajā aspektā, pamatojoties uz Ainavu ekspertu sniegto vērtējumu (Ziņojuma 30. pielikums), sniegts Ziņojuma 3.7. nodaļā.
- 6.8.2.19. No Ainavu ekspertu atzinuma un sniegtā novērtējuma izriet, ka saistībā ar plānoto ieguvu atradnē “*Elksnīši VV*” un “*Garkalni – Līči*” nozīmīga ietekme uz apkārtnējo ainavu netiek prognozēta, jo minētās atradnes nav saskatāmas no vietējās un reģionālās nozīmes autoceļiem, blakus nav apdzīvotu vietu, nav sastopamas unikālas ainavas vērtības. Līdz ar to ainava nav vizuāli jūtīga, nav ierobežojumu veikt Paredzēto darbību.
- 6.8.2.20. Vienlaikus Paredzētās darbības ietekme ainavisko vērtību kontekstā vērtējama, ņemot vērā plānoto ieguvu atradnēs “*Granstskalnu pakalni*” un “*Pieturdailes*”. Kā norādīts jau šī atzinuma 3.2.24. punktā, atradnēs “*Granstskalnu pakalni*” tiešā tuvumā atrodas pašvaldības nozīmes aizsargājamais kultūrvēstures piemineklis “*Alstiķes muižas drupas*”, kā arī Alstiķes liepu un lapegļu alejas. Bijušās Alstiķes muižas apbūves fragmentiem ir kultūrvēsturiska nozīme un ainaviska vērtība konkrētajā kultūrvidē. Tāpat abas minētās atradnes atrodas Daugavas senielejas kultūrvēsturiskās ainavas telpā, kā arī ir daļa no ceļa (autoceļš P85) ainavas, kas potenciāli var būt noteikta, kā ainaviskā ceļa posms.
- 6.8.2.21. Kopumā no Ainavu ekspertu atzinuma izriet, ka Paredzētā darbība ir tipiska apkārtnējam teritorijai, jo blakus atrodas jau vairāki karjeri, līdz ar to tā vairāk uzskatāma par jau esošo karjeru paplašināšanu. Vienlaikus Ainavu eksperti snieguši rekomendācijas Paredzētās darbības ietekme uz ainavu un kultūrvēsturisko vidi mazināšanai (Ziņojuma 3.1.7. tabula apkopotā veidā sniegts izvērtējams un ieteikumi ainavas saglabāšanai katram no Darbības vietā iekļautajiem īpašumiem (atradnēm)),

kas, galvenokārt, orientētas uz to, lai Paredzētās darbības ietekmē būtiski netiktu saposmota/ fragmentēta pārējā ainava, atstājot to viengabalainu un dodot priekšroku nevis atsevišķu koku saglabāšanai, bet ainavisko grupu saglabāšanai. Veidojot karjeru aizsargvaļņus gar ceļiem un autoceļu P85, paredzēt, ka tie integrējas kopējā ainavā. Tapāt kā vizuālu barjeru autoceļa aizsargjoslas platumā (60 m no autoceļa ass) rekomendēts saglabāt esošās mežu teritorijas gar atradnes “*Garkalnu pakalni*” A robežu un atradnes “*Pieturdailes*” Z robežu. Līdzīgu vērtējumu par nepieciešamību saglabāt visu muižas kompleksa ainavu ar tai piederošajiem elementiem un pēc iespējas nepārveidotāku savā atzinumā sniedzis arī Sugu un biotopu eksperts (Ziņojuma 10. pielikuma 5. - 6. lpp.).

- 6.8.2.22. Saskaņā ar Ainavu ekspertu vērtējumu - ievērojot ieteiktās rekomendācijas par muižas drupu, aleju saglabāšanu un upes ainavtelpas respektēšanu, nav citu iemeslu vai būtisku ierobežojumu, kas kavētu Paredzētās darbības realizāciju.
- 6.8.2.23. No Ziņojumā sniegtā novērtējuma (Ziņojuma 228. -229. lpp.) izriet, ka Paredzētā darbība neradīs negatīvu ietekmi uz kultūrvēsturisko vidi, jo, atbilstoši NKMP norādījumiem (NMKP 2021. gada 23. decembra vēstule Nr. 06-01/6827, kas pievienota Ziņojuma 8. pielikumā) perspektīvajā atradnes teritorijā “*Garkalnu pakalni*” tiek plānots noteikt aizsargjoslu 100 m rādiusā no vietējās nozīmes kultūrvēsturiskā pieminekļa - Alstiķes muiža vēsturisko ēku paliekām, kā arī 10 m attālumā³³ no liepu alejas koku vainagu projekcijas. Tāpat Ziņojumā novērtēts, ka derīgo izrakteņu ieguves darbu laikā var atklāties jaunas, līdz šim nezināmas kultūrvēsturiski nozīmīgas vietas, par kurām nav rakstītu ziņu vai cita veida liecību, tādējādi Ierosinātajai var būt saistošs arī likuma “*Par kultūras pieminekļu aizsardzību*” 17. pantā noteiktais.
- 6.8.2.24. Ietekmi mazinošo pasākumu uz apkārtnes kultūrvēsturiskajām un ainaviskajām vērtībām, kurus Izstrādātāja apņēmusies īstenot, apkopojums sniegts Ziņojuma 5.2.2. nodaļā. Izvērtējis Ziņojuma 5.2.2. nodaļā apkopotos pasākumus, Birojs secina, ka kopumā Ierosinātajā apņemas ievērot Ainavu ekspertu, NMKP un normatīvos noteiktos nosacījumus ietekmju mazināšanai un teritorijā esošo (tostarp potenciālo) kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanai.
- 6.8.2.25. Vienlaikus Birojs secina, ka Ierosinātajā plāno noteikt 50 m aizsargjoslu no liepu alejas koku vainagu projekcijas, kas ir vairāk nekā DAP 2023. gada 27. februāra vēstulē Nr. 4.9/1208/2023-N norādītais par nepieciešamo buferjoslu no liepu alejas (detalizētāk aprakstīts jau šī atzinuma 6.8.2.16. punktā). Tāpat Birojs secina, ka minētā liepu aleja pirmsšķietami (vismaz daļēji (Ziņojuma 1.3.1. attēls)) atrodas autoceļa P85 60 m aizsargjoslā. No Aizsargjoslu likuma 42. panta pirmās daļa 1. punkta “a” apakšpunktā noteiktā izriet, ka aizliegts 30 m joslā no valsts autoceļa ass uz katru pusi cirst kokus, ja nav saņemts LVC rakstveida saskaņojums koku ciršanai, bet no “c” apakšpunktā noteiktā izriet, ka bez autoceļa īpašnieka atļaujas autoceļa P85 aizsargjoslā aizliegts veikt jebkurus būvniecības un derīgo izrakteņu ieguves darbus, kā arī grunts rakšanas un pārvietošanas darbus. Savukārt no Ainavu ekspertu atzinuma izriet, ka attiecībā uz lapegļu alejas aizsardzību būtu nepieciešams ievērot 50 - 60 m buferzonu, kurā netiek veikta derīgo izrakteņu ieguve (Ziņojuma 30. pielikuma 18. -19. lpp.), kas kā ietekmi mazinošs pasākums attiecībā uz lapegļu alejas aizsardzību nav iekļauts ne Ziņojuma 5.2.1. nodaļā, ne 5.2.2. nodaļā.

³³ Saskaņā ar minēto NMKP vēstuli, nepieciešamā buferjosla liepu alejas (kas izvietota gar autoceļu P85) aizsardzībai, kurā netiek paredzēta derīgo izrakteņu izstrāde, ir ne mazāk kā 10 -20 m no koku vainagu ārējās projekcijas.

- 6.8.2.26. Informācija par plānotajiem rekultivācijas pasākumiem sniegta jau šī atzinuma 3.3.10. punktā, bet detalizētāk Ziņojuma 1.3.7. nodaļā. Attiecībā uz plānotajam atradņu rekultivācijas iespējām no Ainavu ekspertu atzinumā norādītā izriet, ka ir atbalstāmi piedāvātie rekultivācijas scenāriji - atradnes, kur derīgais materiāls tiks iegūts virs pazemes ūdens līmeņa, sagatavot izmantošanai lauksaimniecībā vai mežsaimniecībā, savukārt atradņu (*“Garkalnu pakalni”* un *“Pieturdailes”*) teritorijās, kur derīgais materiāls tiks iegūts gan virs, gan zem pazemes ūdens līmeņa (*“Garkalni – Līči”* un *“Elksnīši VV”*), ierīkot ūdenstilpes, kuras varētu izmantot zivsaimniecībā vai kā rekreācijas objektus. Vienlaikus Ainavu ekspertu atzinumā norādīts, ka no ainavas viedokļa priekšroka dodama tam Paredzētās darbības variantam, kur var ātrāk uzsākt rekultivāciju, jeb 2. alternatīvai.
- 6.8.2.27. Attiecībā uz vērtējumu par sagaidāmajām izmaiņām ainavā kopumā Birojs pievienojas Ziņojumā secinātajam. Lokāli ir sagaidāmas negatīvas pārmaiņas, tās būs salīdzinoši ilgstošas un mazināmas tikai ar rekultivācijas pasākumiem. Sagaidāmās ietekmes nav prognozētas tik būtiskas un kompleksas, lai pilnībā aprobežotu Paredzētās darbības veikšanu.
- 6.8.2.28. Ņemot vērā visu iepriekš minēto un Ziņojuma izstrādes un novērtēšanas gaitā konstatēto, Birojs kopumā secina, ka Ierosinātāja ir apzinājusi un identificējusi ar Paredzēto darbību saistītās negatīvās ietekmes uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību, ainavu un kultūrvēsturisko vidi. Ziņojumā ir identificēti pasākumi, kas Paredzētās darbības negatīvo ietekmi minētajos aspektos var mazināt un kompensēt, līdz ar to Birojs secina, ka saistībā ar Paredzētās darbības ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ainavu un kultūrvēsturisko vidi nav saskatāmi tādi apstākļi, kādēļ Paredzēto darbību kopumā nebūtu iespējams veikt. Izvērtējis Ziņojumam pievienotos ekspertu atzinumus, DAP, kā kompetentā iestāde valsts dabas aizsardzības īstenošanā, un NMKP vēstulēs paustos viedokļus, kā arī Ziņojuma 5.2.1. un 5.2.2. nodaļā paredzētos pasākumus ietekmes uz dabas vērtībām, ainavu un kultūrvēsturisko vidi novērsšanai un mazināšanai, Birojs secina, ka Ierosinātāja tos paredzējusi veikt nepilnā apjomā. Līdz ar to Birojs uzskata par samērīgu papildināt pasākumu kopumu arī ar vēl citiem pasākumiem, nekā tas izriet no Ziņojuma 5.2.1. un 5.2.2. nodaļā norādītā.
- 6.8.2.29. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar ietekmi uz dabas un kultūrvēsturiskajām vērtībām, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:
- Darbības vietas teritorijas sagatavošanas darbi – augšnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu ciršana jāveic ārpus putnu aktīvās ligzdošanas sezonas no 1. marta līdz 30. jūnijam.**
 - Jānodrošina 20 m buferzona ap Vitkapupīti, tajā esošajiem ES nozīmes aizsargājamā biotopa 3260 *Upju straujtecēs un dabiski upju posmi* poligoniem 18ZK643_23 (ID 538994) un 20IS184_5 (ID 1082678) atradņu *“Garkalni – Līči”* un *“Garkalnu pakalni”* tuvumā.**
 - Vitkapupītē posmos, kas robežojas ar īpašumiem, kuros izvietotas atradnes *“Garkalni – Līči”* un *“Garkalnu pakalni”* jānodrošina bebru dambju demontēšana, sanesumu iztīrīšana un sakritušo koku izvākšana. Jānodrošina sakritušo koku novietošana ārpus palu zonas meža biotopos (tālāk par 20 m no krasta).**
 - Jānodrošina 30 m buferjosla ap ES nozīmes aizsargājamā biotopa 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* poligoniem 19ZL715_235 (ID 806622) un 19ZL715_236 (ID 806621) atradnes *“Elksnīši VV”* tuvumā.**

- e) Jānodrošina 30 m buferjosla ap ES nozīmes aizsargājamā biotopa 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* poligonu 19ZL715_242 (ID 806638) atradnes “*Garkalnu pakalni*” tuvumā. Starp karjeru un minēto meža biotopa poligonu jāatstāj neskartu krūmu joslu kā fizisku barjeru putekļu daļiņu aizkavēšanai, kā arī tajā nedrīkst ierīkot pievedceļus vai iežu krautnes.
- f) Jānodrošina vismaz 15 -20 m platu buferjoslu ap Alstiķes muižas lapegļu aleju un tajā esošajiem aizsargājamiem kokiem (no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas).
- g) Jānodrošina vismaz 10 m (optimāli 20 m) platu buferjoslu ap Alstiķes muižas liepu aleju no koka vainagu projekcijas ārējās malas.
- h) Alstiķes muižas lapegļu un liepu aleju buferjoslās nav pieļaujama derīgo izrakteņu ieguve. Jānodrošina krautņu un tehnikas laukumu novietojums ārpus Alstiķes muižas lapegļu un liepu aleju buferjoslām.
- i) Pievedceļi uz atradni “*Garkalnu pakalni*” jāplāno aleju (Alstiķu muižas lapegļu un liepu alejas) galos, tās nesaposmojot, ja attiecināms.
- j) Kultūras mantojuma un arheoloģisko vērtību saglabāšanai savlaicīgi jāparedz un jāieplāno pasākumi un nosacījumi rīcībām gadījumos, kad tiek atklātas vēstures liecības būvdarbu īstenošanas laikā.
- k) Jānodrošina aizsargjoslas ievērošana 100 m rādiusā ap kultūrvēsturiskā pieminekļa - Alstiķes muižas vēsturisko ēku paliekām.
- l) Uzsākot derīgo izrakteņu ieguvi atradnēs “*Garkalnu pakalni*” un “*Pieturdailes*”, kā vizuāla barjera autoceļa P85 aizsargjoslas platumā (60 m no autoceļa ass) saglabājams esošais mežs/ apaugums, atbilstoši Ziņojuma 3.7.1. tabulā esošajām shēmām un informācijai, kas attiecināmas uz atradnēm “*Garkalnu pakalni*” un “*Pieturdailes*”.
- m) Nepieciešamās buferzonas un buferjoslas bioloģiskās daudzveidības un ainavisko/ kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanai nepieciešams iestrādāt derīgo izrakteņu ieguves projektā, to precīzs platums un atrašanās vieta attiecīgi saskaņojami ar DAP un NKMP.
- n) Atradņu rekultivācija kopumā veicama saskaņā ar Ziņojuma 1.3.7. nodaļā paredzētajiem risinājumiem. Vienlaikus, par rekultivācijai piemērotākajiem risinājumiem, kas salāgojami ar aizsargājamām dabas vērtībām piemērotiem apstākļiem, jākonsultējas ar DAP.

6.8.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

- 6.8.3.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veikta Paredzētās darbības un ar tās nodrošināšanu saistīto darbību iespējamo ietekmju radīto gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana un veikts sagaidāmās ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumiem Nr.1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290). Prognozējamo emisiju apjoms definētajiem emisiju avotiem novērtēts ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori, Darbības vietas raksturs un Paredzēto darbību raksturojošie faktori – tehnikas vienību skaits, darbības ilgums, ieguves, pārstrādes, uzglabāšanas un izvešanas apjomi, ceļu garums un segums u.c.)³⁴.

³⁴ Novērtējums veikts atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumiem Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk tekstā – Noteikumi Nr. 182).

- 6.8.3.2. Gaisa kvalitātes novērtējuma IVN ietvaros fona jeb esošās situācijas novērtējumā ņemta vērā LVĢMC sagatavotā informācija par gaisa piesārņojumu līmeni Darbības vietas apkārtnē (Skrīveru novērojumu stacijas secīgi stundu dati pēc Viduseiropas laika, periods - 2020. gads) un aprēķinu ceļā iegūtās gaisu piesārņojošo vielu emisijas no ietekmes zonā esošo atradņu³⁵ esošās darbības.
- 6.8.3.3. Piesārņojošo vielu izkliedes novērtēšanai izmantota datorprogramma “*AERMOD View*” (bezermiņa licences Nr. AER0010373). Aprēķinos ņemti vērā dati par emisijas avotu fizikālajiem parametriem, emisiju apjomiem un avotu darbības dinamiku, kā arī meteoroloģiskie rādītāji (Skrīveru novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati par laika periodu no 2016. līdz 2020. gadam). Gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanā izmantotais aprēķina solis – 50 m. Modelī netiek ņemts vērā, ka derīgo izrakteņu ieguve paredz pakāpenisku iedziļināšanos derīgajā slāņkopā un tiek veidoti augsnes un nederīgās virskārtas vaļņi uz atradnes robežas, kas uzskatāms par emisiju izkliedi mazinošu ietekmi.
- 6.8.3.4. Lai novērtētu darbības radītās emisijas gaisā (arī trokšņa emisijas), pieņemts, ka derīgā materiāla ieguve viena gada griezumā tiek veikta visā atradnes teritorijā. Papildus novērtēta arī situācija, kad ieguve notiek visās četrās atradnēs vienlaicīgi un vienā aptuveni 1 ha lielā teritorijas daļā ar maksimāli iespējamo tehnikas noslodzi un ieguves apjomu, kas no trokšņa un gaisa emisiju viedokļa raksturo nelabvēlīgāko iespējamo situāciju. No modelēšanas rezultātiem var secināt, ka, samazinot viena gada ieguves laukumu no aptuveni 39 ha, visās četrās atradnēs līdz 4 ha, emisiju izkliedes maksimālā summārā stundas un diennakts koncentrācija ārpus atradnes teritorijas noteiktajos punktos pieaug nenozīmīgos apjomos, bet būtiski pieaug Paredzētās darbības radītā daļa šajā summā, piemēram, NO₂ 1 h emisijas no aptuveni 2% līdz 91% un PM₁₀ daļiņu 24 h koncentrācijas daļa no 0,8% līdz aptuveni 53 %, taču arī šajā gadījumā netiek pārsniegti Noteikumos Nr. 1290 noteiktie robežlielumi (Ziņojuma 3.3.35. tabula).
- 6.8.3.5. Novērtējums atbilst paredzētajam maksimālajam darba laika fondam - materiāla ieguve un apstrāde var notikt laika periodā no 1. marta līdz 30. novembrim, vidēji 191 dienu gadā. Derīgo izrakteņu ieguvi un produkcijas ražošanas procesu ir plānots organizēt iekļaujoties laika periodā no plkst. 9:00 līdz plkst. 17:00. Saražotās produkcijas uzglabāšana un iekraušana no krautnēm un aizvešana paredzēta visu gadu dienas laikā, veicot vidēji 13 kravas automašīnu reisu dienā jeb 2 483 reisu gadā no katras atradnes. Vienā atradnē maksimālais vērtētais gada ieguves un pārvadāšanas apjoms atbilst 25 000 m³ derīgo izrakteņu un 15 000 m³ augsnes.
- 6.8.3.6. Galvenie identificētie tehnoloģiskie procesi, kurus īstenojot tiks radītas gaisu piesārņojošo vielu emisijas, ir virskārtas noņemšana, derīgā materiāla ieguve, apstrāde (drupināšana un šķirošana) un pārkraušanas darbības, materiāla uzglabāšana krautnēs, materiāla transportēšana pa atradnes un ārējiem ceļiem, ieguves, apstrādes un transportēšanas tehnikas radītās emisijas. Paredzētās darbības nodrošināšanai izmantoto un aprēķinā iekļauto tehnikas vienību un darba laika raksturojums apkopots Ziņojuma 3.3.11. tabulā (1. alternatīva) un 3.3.21. tabulā (2. alternatīva). Novērtējuma nolūkiem derīgā materiāla ieguvē un apstrādē nodarbinātajām tehnikas vienībām un ar materiāla transportēšanu saistītajām tehnikas vienībām definēts un aprēķinots izmantots maksimālais darba laika fonds.

³⁵ Vērtētas 2 km zonā esošās darbojošās atradnes “*Kalna Dailes*”, “*Jaunjelgavas I. meža kvartāls*”, “*Garkalni I*” I. un II. bloks, “*Īsiņi-2006*”, “*Akmensdzirnavas*”, “*Meža rotas*” I un II bloks, “*Garkalni – 5*”, “*Garkalni VV*” un “*Garkalni olis*”. Emisijas avotu apzīmējumi un ģeometriskie parametri visās atradnēs apkopoti Ziņojuma 2.9.2. tabulā.

- 6.8.3.7. Transporta radītie emisijas avoti definēti kā līnijveida emisijas avoti, savukārt emisijas avoti no derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes procesiem, to skaitā, izmantotās tehnikas, definēti kā laukumveida emisijas avoti³⁶, Paredzētās emisijas avotu novietojums parādīts Ziņojuma 20. pielikuma un 3.3. nodaļas attēlos. Gaisa piesārņojuma izplatības novērtējums veikts neiekļaujot emisiju samazināšanas pasākumus modeļa nosacījumos. Piesārņojošo vielu aprēķinos izmantotās metodikas aprakstītas Ziņojuma 2.9. un 3.3. nodaļās. Paredzētās darbības radīto emisiju daudzumi apkopoti Ziņojuma 3.3.20. tabulā (1. alternatīva) un 3.3.27. tabulā (2. alternatīva). Paredzētās darbības emisiju izkliedes kartes pievienotas Ziņojuma 20. pielikumā. Summāro emisijas izkliežu kartes pievienotas Ziņojuma 19. pielikumā un rezultāti (CO, NO₂, SO₂, PM₁₀ un PM_{2,5} izkliede) katrai no vērtētajām ieguves apjoma alternatīvām apkopoti Ziņojuma 3.3.30 – 3.3.32. tabulās. Konstatējams, ka netiek pārsniegti ar Noteikumiem Nr. 1290 noteiktie gaisa kvalitātes koncentrāciju robežlielumi.
- 6.8.3.8. Novērtējot iegūtos piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultātus attiecībā pret Noteikumos Nr. 1290 ietvertajiem gaisa kvalitātes robežlielumiem, secināms, ka Paredzētās darbības ietekmes zonā ārpus darba vides, tajā skaitā Darbības vietai tuvāko dzīvojamo māju teritorijās, to pārsniegumi netiek prognozēti nevienai no piesārņojošām vielām nevienā no vērtētajiem ieguves scenārijiem (alternatīvām), vērtējumā pieņemot, ka ieguve notiek visā atradnes teritorijā. Maksimālā summārā vērtība ārpus Darbības vietas gan daļiņu PM₁₀ diennakts vidējai, gan gada koncentrācijai prognozēta vidēji augsta – attiecīgi aptuveni 52 % un 64 % no normatīva. Operatora daļa summārajā koncentrācijā tiek prognozēta nenozīmīga, attiecīgi līdz 3,94 % gada koncentrācijas un līdz 0,26 % diennakts koncentrācijas. Augsta summārā koncentrācija - 69 % no normatīva noteikta arī NO₂ stundas izklidei, taču arī šajā gadījumā Paredzētās darbības devums tajā ir neliels – 2,42 %. PM₁₀ daļiņu diennakts un NO₂ stundas maksimums noteikts uz R no atradnes “*Elksnīši VV*”, kuras apkārtnē izvietotas arī vairākas citas aktīvas atradnes (“*Akmensdzirnavas*”, “*Meža rotas*”, “*Garkalni – 5*” u.c.).
- 6.8.3.9. Vērtējot nelabvēlīgo meteoroloģisko apstākļu ietekmi (rezultāti Ziņojuma 3.3.36. tabulā), konstatēts, ka tādi var veidoties, pūšot mērenam (1,2 m/s) A virziena vējam. Piesārņojuma izklidei nelabvēlīgi apstākļi veidojas arī tad, ja gaisa masu sajaukšanās augstums ir neliels. Tomēr iespēja, ka šādi meteoroloģiskie apstākļi atkārtosies bieži, ir ļoti niecīga.
- 6.8.3.10. Kopumā Ziņojumā secināts, ka Paredzētās darbības ietekmei uz gaisa kvalitāti būs neliela nelabvēlīga ietekme, kas saistīta galvenokārt ar putekļu emisijām. Birojs norāda, ka faktiskais gaisa piesārņojums būs atkarīgs no iegūstamā un pārstrādājamā materiāla apjoma, kas savukārt būs atkarīgs no derīgo izrakteņu pieprasījuma, kā arī no nelabvēlīgiem apstākļiem, jo īpaši ilgstoša sausuma periodos. Gaisa kvalitātes novērtējumā secināts, ka pasākumi gaisa piesārņojošo vielu emisiju samazināšanai nav nepieciešami. Tomēr, ņemot vērā iespējamību, ka gan blakus esošajās, gan Paredzētās darbības atradnēs ieguve diennakts un stundas griezumā notiek salīdzinoši nelielos laukumos, nevis visā atradnes teritorijā, pasākumi, kas nodrošina putekļu un arī NO₂ izplatības samazināšanu, ir nosakāmi kā ieteicami (Ziņojuma 5.2.3. nodaļa).
- 6.8.3.11. Ziņojumā veiktā emisiju gaisā ietekmes novērtējuma rezultāti (piemēram, Ziņojuma 3.3.27. tabula, emisiju izkliedes kartes) ļauj secināt, ka būtiskāko ietekmi radīs derīgā izrakteņa ieguves darbību kopums. Līdz ar to secināms, ka 2. alternatīvas gadījumā

³⁶ Ievaddati pievienoti Ziņojuma 21. pielikumā.

palielināsies ar Paredzēto darbību vienlaicīgi ietekmētā teritorija un arī summārās piesārņojošo vielu koncentrācijas ietekmes zonā.

6.8.3.12. Novērtējis Ziņojumā ietverto informāciju, Birojs secina, ka ietekme uz gaisa kvalitāti ir nozīmīgs Paredzētās darbības ietekmes aspekts, tādēļ tās pārvaldībai un samazināšanai nepieciešams pieiet ar papildu rūpību un piesardzību, nepieļaujot arī lielāku Paredzētās darbības intensitāti par Ziņojumā novērtēto. Tāpat Ziņojuma saturs norāda uz to, ka ietekmes palielināšanās varbūtība pastāv, ja Darbības vietas apkārtnē novērtētās derīgo izrakteņu ieguves un līdz ar to arī pārvadājumu intensitāte un apjomi palielinās, vai ieguve tiek uzsākta vēl citās jaunās atradnēs ar Paredzēto darbību kopējā ietekmes zonā. Ziņojumā ietvertais novērtējums nenorāda uz to, ka Paredzētā darbība radīs Noteikumos Nr. 1290 noteikto gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumus, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti Ziņojumā un šajā Biroja atzinumā iestrādātie nosacījumi. Gadījumā, ja kādu apstākļu rezultātā, tajā skaitā ņemot vērā laika apstākļus un pieprasījumu, tiktu konstatēti priekšnoteikumi atšķirīgam derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes vai izvešanas tehnoloģiskajam risinājumam un apjomam, kas būtiski pārsniedz Ziņojumā novērtēto, jāveic izmaiņu novērtējums, izsverot izmaiņas arī attiecībā uz citiem ietekmju veidiem (Sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punkta “c” apakšpunktu).

6.8.3.13. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar gaisu piesārņojošo vielu emisijām, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas saistītajām ietekmēm, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**

- a) **Derīgo izrakteņu ieguve veicama vidēji 191 dienu gadā, kā tas novērtēts Ziņojumā, būtiski nepārsniedzot Ziņojumā vērtēto ieguves un apstrādes apjomu un laiku dienā katrā no atradnēm, kā arī Ziņojumā vērtēto tehnoloģisko iekārtu veidu un skaitu (Ziņojuma 1.3.4. tabula).**
- b) **Jānodrošina, ka netiek mainīti plānotie materiāla ieguves un apstrādes risinājumi, kā arī produkcijas izvešanas intensitāte nepārsniedz vidēji 2 483 reišus gadā un 13 autokravas darba dienā no vienas atradnes.**
- c) **Jānodrošina Ziņojumā vērtēto Paredzētās darbības nosacījumu izpilde, sasniedzot ne būtiski sliktāku gaisa kvalitātes līmeni, kāds norādīts Ziņojumā, tai skaitā Ziņojuma 3.3.30. un 3.3.31. tabulā 1. alternatīvas gadījumā vai 3.3.32. tabulā 2. alternatīvas gadījumā.**
- d) **Jānodrošina Ziņojuma 5.2.3. nodaļā norādīto vai līdzvērtīgu emisijas mazināšanas risinājumu iekļaušana derīgo izrakteņu ieguves projektā un to izpilde. Pēc iespējas jāizmanto augstākas emisiju līmeņa standarta klases tehnika.**

6.8.4. **Troksnis un tā izplatība, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas:**

6.8.4.1. Paredzētās darbības ietvaros ir plānota derīgā izrakteņa ieguve un apstrāde, kas saistīta gan ar karjera tehnikas lietojumu, gan iegūtā un saražotā materiāla transportēšanu. Kā viens no būtiskākajiem ar derīgo izrakteņu ieguvi, apstrādi un transportēšanu saistītajiem ietekmju aspektiem atzīstams trokšņa piesārņojums, kas var būt traucējošs un ietekmju ziņā kļūt būtisks un nozīmīgs, ja Darbības vietas tuvumā ir pret troksni jutīgi objekti, tai skaitā pastāvīgas cilvēku uzturēšanās vietas, mājokļi, individuālās dzīvojamās mājas un viensētas.

6.8.4.2. Novērtējot Darbības vietu un tās izvietojumu attiecībā pret tuvumā esošajiem jutīgajiem objektiem, noteiktas 16 dzīvojamo māju teritorijas, kuras atrodas ieguves

vietas un transportēšanas ceļa tuvumā. Informācija par dzīvojamo apbūves teritoriju minimālo attālumu līdz darbības teritorijai apkopota Ziņojuma 2.6.1.tabulā (skat. arī šī atzinuma 3.2.5. punktu).

- 6.8.4.3. Trokšņa izplatīšanās modelēta ar datorprogrammu “*SoundPLAN 8.2*”, kas nodrošina trokšņa rādītāju aprēķināšanu atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16). Vidējie meteoroloģiskie dati aprēķināti, izmantojot Skrīveru meteostacijas datus. Autotransporta radītais troksnis novērtēts, izmantojot Francijā izstrādāto aprēķina metodi “*NMPBRoutes – 96*”, bet derīgo izrakteņu ieguves radītais troksnis novērtēts, izmantojot Noteikumu Nr. 16 5. pielikuma 2.1. sadaļā “*Vispārīgi noteikumi – ceļu satiksmes, sliežu ceļu un rūpnieciskais troksnis*”, 2.4. sadaļā “*Rūpnieciskais troksnis*”, 2.5. sadaļā “*Aprēķins: trokšņa izplatīšanās no ceļu satiksmes, sliežu ceļu satiksmes un rūpnieciskajiem avotiem*” norādītās aprēķinu metodes (CNOSSOS-EU: 2021/2015). Izmantotās trokšņu aprēķinu modeļu ievades dati pievienoti Ziņojuma 23. pielikumā.
- 6.8.4.4. Esošā trokšņa līmeņa novērtēšanai (Ziņojuma 2.10. nodaļa) Paredzētās darbības teritorijas ietekmes zonā ņemta vērā VAS “*Latvijas Valsts ceļi*” statistika par diennakts satiksmes intensitāti un transportlīdzekļu veida sadalījumu uz autoceļa P85 (vidējie rādītāji laika periodam no 2012. gada līdz 2021. gadam). Ietekmes zonā esošo citu atradņu (skat. arī šī atzinuma 3.2.4. punktu) darbības radītā trokšņa ietekme ņemta vērā, izmantojot tos pašus pieņēmumus (ieguves apjomi, darba laiks, izmantotās tehnikas raksturlielumi), kas izmantoti emisiju gaisā novērtējumā (skat. arī Ziņojuma 2.10.4. tabulu transporta intensitātei blakus esošajām atradnēm).
- 6.8.4.5. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots īstenot tikai darba dienās, dienas periodā no plkst. 9.00 līdz 17.00, trokšņa ietekmes novērtēšanai un kartēšanai piemērots tikai trokšņa radītājs L_{diena} . Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikumu, minētajam trokšņa rādītājam ir noteikti robežlielumi, kas piemērojami atbilstoši Teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma un apbūves primārās lietošanas veidam, kas šajā gadījumā atbilst individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijām, kur trokšņa līmenis L_{diena} nedrīkst pārsniegt 55 dB(A). Izņēmums ir daudzdzīvokļu māja “*Īsiņi 1*” un viesnīcas/sabiedriskās ēdināšanas ēka “*Vecupe*”, kurām attiecīgi piemērojami trokšņa robežlielumi no Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma tabulas 2. un 3. punkta, kur trokšņa līmenis L_{diena} nedrīkst pārsniegt 60 dB(A).
- 6.8.4.6. Informācija par augstāko fona (esošo) trokšņa līmeni Paredzētās darbības teritorijas tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās apkopota Ziņojuma 2.10.6. tabulā, trokšņa izplatības grafiskais attēlojums – 2.10.1. attēlā. Konstatējams, ka esošais fona trokšņa robežlielums L_{diena} tiek pārsniegts sešās dzīvojamo māju teritorijās. Tomēr Ziņojumā sniegtā informācija par to atrašanos autoceļa aizsargjoslā nav norādīta pietiekošā detalizācijas pakāpē³⁷. Atbilstoši Biroja iegūtajai informācijai Birzgales pagasta teritorijas funkcionālā zonējuma kartē 2013. – 2024. gadam un kadastra informācijas sistēmas www.kadastrs.lv informācijai, tikai dzīvojamā ēka “*Alstiķi*” (būves kadastra apzīmējums 74440100036001) atrodas autoceļa P85 aizsargjoslā, pārējās piecas dzīvojamās mājas (“*Daugavas dzirnavas*”, “*Bajāri*”, “*Šķūnīši 1*”, “*Šķūnīši 2*” un “*Šopas*”) atrodas tiešā autoceļa ietekmes zonā starp Daugavu un autoceļu, nevis tā aizsargjoslā, tāpēc uz tām attiecināmi Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma robežlielumi dzīvojamo ēku teritorijām. Esošajai situācijai aprēķinātais augstākais trokšņa līmenis dienas periodā tiek sasniegts pie dzīvojamās mājas “*Alstiķi*” – 66,9 dB(A) un pie mājas “*Šopas*” – 63,1 dB(A). Pie mājām “*Līči*” un

³⁷ Ziņojuma 141. lpp.: “*Īpašumu - “Alstiķi”, “Šķūnīši 1” un “Šopas” teritorijas atrodas autoceļa P85 aizsargjoslā*”. Ziņojumā netiek precizēts, vai arī dzīvojamās ēkas atrodas aizsargjoslā.

“*Dailes*”, kas neatrodas ne autoceļā, ne transportēšanas pievedceļa ietekmes zonā, noteiktais trokšņa līmenis attiecīgi ir 50 dB(A) un 44,1 dB(A).

- 6.8.4.7. Ņemot vērā esošās situācijas vērtējumā iegūtās trokšņa vērtības, Paredzētās darbības ietekmes vērtējuma modelī paredzēta augsnes un noņemtās virskārtas vaļņa iekļaušana. Tāpat, izvērtējot darba laika fondu un izmantojamās tehnikas raksturlielumus secināts, ka aizsargvalnis veidojams pa ieguves laukuma perimetru. Atbilstoši Ziņojumam modelētais vaļņu augstums tika pieņemts 6 m, bet vaļņu platums pamatnē – 16 m un augšējā daļā – 3 m. Ziņojumā modelēts viens vaļņa ģeometrijas un novietojuma variants. Plānotais vaļņu izvietojums paredzēts, galvenokārt, atradņu Z daļā, tādā veidā samazinot apbūves teritorijās pie autoceļa P85 Paredzētās darbības trokšņa radīto summāro ietekmi (bet ne transportēšanas radīto ietekmi), kā arī vizuāli norobežojot skatu uz atradnēm no autoceļa P85 puses. Atradnē “*Elksnīši VV*” valni paredzēts izveidot arī uz DR pusi, lai samazinātu radīto ietekmi uz dzīvojamās apbūves teritorijām “*Īsiņi I*” un “*Īsiņi*” (izvietojums skatāms Ziņojuma 1.3.5., 3.4.5. un citos attēlos). Trokšņa vērtību izmaiņu novērtējuma rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.4.6. tabulā.
- 6.8.4.8. Katrā no Paredzētās darbības scenārijiem un alternatīvām iegūtie modelēšanas rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.4.5. tabulā. Secināms, ka nevienā no ieguves scenārijiem neveidosies jaunas pārsniegumu zonas. Tāpat konstatējams, ka, realizējot 1. apjoma alternatīvu, jau esošais pārsniegums sešu māju teritorijās saglabāsies vai palielināsies par 0,1 dB(A), bet 2. alternatīvas gadījumā palielināsies par 0,2 dB(A), bet pie mājām “*Bajāri*” par 0,3 dB(A). Pārējās vērtētajās dzīvojamo māju teritorijās trokšņa ietekme palielināsies ne vairāk kā par 1 dB(A).
- 6.8.4.9. Arī trokšņa ietekme novērtēta sliktākajam iespējamajam scenārijam, kad ieguve notiek visās četrās Paredzētās darbības atradnēs 1 ha lielos ieguves laukumos. Rezultāti apkopoti Ziņojuma 3.4.7. tabulā un attēloti 3.4.5. attēlā. Modelēšanas ievaddati un arī rezultāti pievienoti Ziņojuma 35. pielikumā. Ņemot vērā, ka iegūtie rezultāti uzrāda ietekmes palielināšanos salīdzinājumā ar 2. alternatīvu tikai atsevišķās dzīvojamo māju teritorijās, kuras neatrodas transportēšanas maršrutu tiešās ietekmes zonā, secināms, ka trokšņa ietekmes būtiskākais avots ir derīgā materiāla transportēšanas radītā ietekme.
- 6.8.4.10. Izvērtējis IVN ietvaros veikto trokšņa novērtējumu, Birojs secina, ka ar Paredzēto darbību tiks pasliktināta situācija transportēšanas ceļiem tuvākajās dzīvojamās mājās, tomēr neradot jaunus pārsniegumus un nepārsniedzot normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības pārējās ietekmētajās teritorijās. Līdz ar to ar piesardzību būs vērtējama situācija, ja Paredzētajai darbībai tuvākajās teritorijās derīgo izrakteņu ieguvī vēlētos veikt vēl kāds zemes dziļu izmantotājs, jo īpaši, ja tiks izmantoti kopēji transportēšanas ceļi vai palielināti ieguves un transportēšanas apjomi. Tāpat trokšņa ietekmes palielināšanos var veicināt ieguves apjoma palielināšana esošajās atradnēs un ieguves vietās.
- 6.8.4.11. Birojs norāda, ka gadījumos, kad dzīvojamo māju teritorijas atrodas vai daļēji atrodas autoceļa aizsargjoslā, vides trokšņa robežlielums saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi šajās teritorijā uzskatāms par mērķlielumu, bet ārpus aizsargjoslas tas ir robežlielums. Likums “*Par piesārņojumu*” attiecībā uz mērķlielumu noteic (13. panta ceturtā daļa), ka mērķlielums ir lielums, kas jāņem vērā, ierobežojot emisiju, vai, ja mērķlielumi ir pārsniegti – pakāpeniski samazinot ietekmi jutīgajā uztvērējā līdz attiecīgajam mērķlielumam. Tas nozīmē, ka arī attiecībā uz autoceļu aizsargjoslā esošām teritorijām ir jātiecas uz šo mērķlielumu sasniegšanu. Likuma “*Par piesārņojumu*” 14. panta pirmā daļa neliedz šādā teritorijā

veikt piesārņojošo darbību, ja netiek palielināts esošais trokšņa piesārņojums³⁸. Līdz ar to, ievērojot no trokšņa novērtējuma izrietošos secinājumus, būtu realizējama ieguves apjoma 1. alternatīva. Birojs uzskata, ka tam nav deleģējuma izvirzīt papildus nosacījumu trokšņa esošo pārsniegumu mazināšanai, kas būtu īstenojams jau esošās autotransporta plūsmas (autoceļš P85) radītās trokšņa ietekmes mazināšanai.

6.8.4.12. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar troksni un tā izplatību, tostarp arī no derīgo izrakteņu transportēšanas, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**

- a) **Darbības, kas rada troksni, nav pieļaujams veikt ar citu darbu veikšanas apjoma, laika un izmantotās tehnikas trokšņa parametru nosacījumiem kā Ziņojumā norādītie. Visas darbības veicamas tikai diennakts dienas periodā, neveicot to brīvdienās un svētku dienās. Šādi darba organizācijas un tehnisko parametru nosacījumi ir jāiekļauj derīgo izrakteņu ieguves projektā, un Ierosinātajai jānodrošina to ievērošanu.**
- b) **Jānodrošina Ziņojuma 5.2.4. nodaļā norādīto trokšņa ietekmi mazinošo pasākumu izpilde, tajā skaitā 6 m augstā prettrokšņa valņa izveidošana.**
- c) **Jānodrošina, ka tiek ievērots derīgā materiāla izvešanas kopējais apjoms un intensitāte, kas gada griezumā nepārsniedz Ziņojumā vērtētās vidēji 13 autokravas darba dienā no vienas atradnes teritorijas, transportēšanu neveicot vakara un nakts periodā.**
- d) **Jānodrošina Ziņojumā vērtēto Paredzētās darbības nosacījumu izpilde, sasniedzot ne būtiski sliktāku trokšņa ietekmes līmeni visās vērtētajās teritorijās, kādu ir apņēmusies sasniegt Ierosinātāja un kāds norādīts Ziņojuma 3.4.5. tabulā.**
- e) **Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā dzīvojamo māju teritorijās un pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm veicami mērījumi Noteikumu Nr. 16 paredzētajā kārtībā un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par papildu pasākumiem, tai skaitā Paredzētās darbības nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildu pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Dienestā un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kādiem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.**

IVN uzdevums ir iegūt informāciju par Paredzēto darbību un apzināt to ietekmi, nevis saistoši izlemt, vai Paredzētā darbība var tikt īstenota. Tas ir papildu process, kas vēl nedod tiesības uzsākt Paredzēto darbību³⁹. IVN rezultātā, pamatojoties uz novērtējuma secinājumiem, gala lēmuma pieņēmējs konceptuāli izlemj, vai plānotā darbība ar būtisku ietekmi uz vidi, kādas ir visas Novērtējuma likuma 1. pielikuma darbības, var tikt akceptēta, vai būtiskās ietekmes iespējams novērst vai samazināt līdz pieņemamam līmenim.

Izvērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums kopumā veikts atbilstoši tā nosacījumiem. Par īstenojamo derīgā materiāla izstrādes apjoma

³⁸ Piesārņojošu darbību nedrīkst uzsākt, ja ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam noteiktā teritorijā un ja attiecīgās darbības izraisītās emisijas var palielināt kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā.

³⁹ Sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2012. gada 30. oktobra spriedumu lietā Nr. A42991709.

alternatīvu Birojs rekomendē izvēlēties Ziņojumā vērtēto 1. alternatīvo ar trokšņa ietekmi mazinošiem risinājumiem – prettrokšņa vaļņu izbūvi. Ņemot vērā DAP pausto viedokli un Sugu un biotopu ekspertu atzinumā norādīto par prioritāri veicamajām ieguves vietas rekultivācijas iespējām, šajā aspektā par labākajiem un iespējamiem risinājumiem nepieciešams konsultēties ar DAP kā kompetento iestādi valsts dabas aizsardzības īstenošanā, tajā skaitā sugu un biotopu aizsardzības jomā.

Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa, 24. panta pirmās daļas 2. punkts). Par Paredzētās darbības akceptu Novērtējuma likuma 21. panta izpratnē lemj Ogres novada pašvaldība.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*